A report
12/2019

Čeští vojáci jsou společně s prapory Polska, Španělska a Velké Británie součástí mezinárodní brigády str. 28

Síly **rychlé reakce**

Priority české armády 2020
– modernizace a zahraniční operace

V listopadu se uskutečnilo každoroční shromáždění velitelského sboru s velením české armády a hlavními představiteli resortu obrany. Velitelského shromáždění se zúčastnili prezident republiky a vrchní velitel ozbrojených sil Miloš Zeman, předseda vlády Andrej Babiš, ministr obrany Lubomír Metnar, náčelník GŠ AČR armádní generál Aleš Opata, zástupci velení AČR a další hosté.

Náčelník GŠ AČR armádní generál Aleš Opata v úvodu připomněl priority české armády z loňského roku, kterými byly projekty okamžitého dopadu, modernizace, nové schopnosti, systém velení a řízení nebo personál.

Projekty modernizace české armády

„Společně jsme tyto strategické projekty rozhýbali a smlouvy pro ně máme uzavřené, nebo se budou brzy podepisovat," informoval generál Opata a zdůraznil, že v roce 2020 se uzavřou rámcové dohody na dodávky ručních zbraní, u balistické ochrany jsou smlouvy částečně uzavřené nebo se budou v brzké době podepisovat. Upozornil, že se chystají uzavřít smlouvy na pásové BVP, protiletadlový systém SHORAD, dělo 155 mm NATO a systém řízení palby a jeho implementaci do všech platforem. Generál Opata dále konstatoval, že armáda se chystá zvýšit kapacity strategické přepravy na smluvním základě a že se zahájily práce na technickém zhodnocení tanku T-72M4 CZ, modernizaci vrtulníků Mi-17 a budoucnosti nadzvukového letectva.

Koncepce výstavby AČR do roku 2030

„Musíme také pokračovat v budování Kybernetických sil, výsadkového pluku, praporu podpory a praporu bezpilotních systémů," pokračoval náčelník Generálního štábu AČR generál Opata. „Intenzivní práce nás čekají také při zavádění nového systému velení a řízení, což povede k efektivnějšímu fungování armády. Navrátíme se také k osvědčeným a prověřeným systémům."

Náčelník GŠ AČR armádní generál Aleš Opata zmínil i další důležitou prioritu, kterou je nábor profesionálních vojáků a příslušníků aktivní zálohy.

Pro rok 2030 si česká armáda stanovila zásadní cíle, s tím, že nemůže fungovat metodami, které platily před deseti lety. Proto také zavádí systémové změny, zjednodušuje procesy, odbourává byrokracii a motivuje personál.

Další prioritou naší armády zůstává i dosavadní působení v zahraničních operacích. Nadále zůstává místem našeho největšího zastoupení Afghánistán, ale i další místa, jako například mise Posílené předsunuté přítomnosti v Pobaltí nebo mise MFO na Sinaji. Důležitá bude pro naše vojáky i zahraniční mise v Mali, kde se připravují na převzetí velení mise.

Hlavní priority Armády ČR do roku 2030:

1. Vybudování vyvážené organizační struktury.

2. Modernizace stávající techniky a pořizování techniky nové. Pilířem modernizace zůstává přezbrojení 7. mechanizované brigády na nové pásové BVP, dále posílení dělostřelectva a bojových schopností manévrových jednotek napříč armádou, včetně vzdušných sil a protivzdušné obrany.

3. Zvyšování efektivity a akceschopnosti nově vytvořeného systému velení a řízení AČR rozdělením na strategický, operační a taktický stupeň. Nastavení hlavních a řídících procesů v celé organizační struktuře AČR a v jednotlivých organizačních celcích. Plné operační schopnosti dosáhne česká armáda do konce roku 2020.

4. Navýšení početního stavu u vojáků z povolání na 30 tisíc, u příslušníků aktivní zálohy na 10 tisíc. Těchto počtů by se mělo dosáhnout postupně do roku 2030.

Text a foto: Jana Deckerová

Kaplan npor. Milan Novotný a ministr Lubomír Metnar u památníku na základně Bagrám

Poslední strážní rota na základně Bagrám končí v březnu příštího roku

Ministr v Afghánistánu

Ministr obrany Lubomír Metnar během návštěvy v Afghánistánu oznámil ukončení působení strážní roty na základně Bagrám. Vojáci, jejichž jádro tvoří příslušníci 43. výsadkového praporu Chrudim, by zde měli setrvat zhruba do konce března. Armáda se v Afghánistánu zaměří především na podporu výcviku tamních sil a plánuje do země poslat další vojenské lékaře.

Čeští vojáci se společně se spojenci starali o vnější bezpečnost základny více než šest let. Součástí návštěvy ministra byla i pietní vzpomínka na padlé vojáky v provincii Parwan, vzpomínalo se i na základně v Kábulu za přítomnosti velitele Vojenské policie plukovníka Miroslava Murčeka. Ministr se kromě řady setkání viděl i s vojáky. Diskutoval s nimi především o současné situaci v Afghánistánu, budoucnosti, ale také odpovídal na otázky směřující k výstroji, výzbroji a dalšímu, především materiálnímu zabezpečení. „Nákupy se nám nyní daří realizovat. Ať již jde o nové balistické vesty, helmy, ale samozřejmě také řadu jiných prostředků, zejména pak nových radiolokátorů, vrtulníků, zbraní či tendru na nová BVP. Samozřejmě, máme určité mezery, na kterých ovšem intenzivně pracujeme. Chceme mít vojáky nejen skvěle vycvičené, ale i skvěle a adekvátně vybavené," dodal ministr Metnar.

Text a foto: Michal Voska

Novoroční přání

Opět se nám schází rok s rokem. Ten letošní charakterizovaly v naší armádě významné organizační změny, dlouhá léta nevídaný, mohutný a úspěšný nábor nových vojáků, schválení Koncepce výstavby Armády České republiky do roku 2030 a podepsání celé řady akvizičních smluv. Všechno tohle dohromady představuje nemalou naději do nadcházejícího roku. Proces, který byl tak úspěšně zahájen, by se měl začít brzy naplňovat. Ze zasetých semínek by měly vyrašit první plody. A jen tak mimochodem, právě v tom nadcházejícím roce by se měl připravovat a schvalovat armádní rozpočet, který by měl dosáhnout výše 1,4 procenta HDP.

Při této příležitosti bychom vám rádi poděkovali za vaši přízeň a současně popřáli příjemné prožití vánočních svátků, do roku 2020 pak pevné zdraví a mnoho osobních i pracovních úspěchů. Myslíme, že se můžeme dívat do budoucnosti s optimismem.

Děkujeme vám za zájem o náš časopis a těšíme se na další spolupráci v nadcházejícím roce.

Redakce A reportu

obsah

Závislost na moderních technologiích 2
Rozhovor s ředitelem Vojenského geografického hydrometeorologického úřadu plk. gšt. Janem Maršou

Výhled na deset let dopředu 6
Vláda koncem října schválila Koncepci výstavby Armády České republiky

Vznik 533. praporu bezpilotních systémů 10

Nové organizační struktury a změny 14
Úhel pohledu vrchního praporčíka

„41" na Doupově 15
Podzimní výcvik 41. mpr na Hradišti

Operace IRON SWORD 16
Výcvik den po dni

Síly rychlé reakce 18
Čeští vojáci jsou společně s prapory Polska, Španělska a Velké Británie součástí mezinárodní brigády

Nové vrtulníky v roce 2023 21
Armáda získá osm víceúčelových vrtulníků UH-1Y Venom a čtyři bitevní AH-1Z Viper

Londýnský pochod 22
Uctění památky válečných veteránů

Ondráš mezi vojáky v Pobaltí 25
VUS Ondráš zavítal na vojenské základny k českým vojákům

Záložníci pod lupou 26
Představujeme příslušníky aktivní zálohy a jejich profese

Zrušení odvodů 28
Armáda České republiky je již patnáct let plně profesionální

Zkušební hypersonický prostředek X-60 A 32
Technika a výzbroj

B & T APC9K 34
Technika a výzbroj

Arexis nejen pro Gripen E/F 36
Technika a výzbroj

13 let na 120 procent 38
Četař Ivo Vrba ze 153. ženijního praporu končí ve svých 39 letech svou dráhu amatérského armádního sportovce

Přebory resortu MO 2020 40

Vítězství v Xterra China 41
František Bulava si ve své kategorii odnesl vítězství a celkově skončil na 6. místě

Opět s mezinárodní účastí 42
21. ročník setkání Asociace křesťanů v armádě ve Fryštáku

Válečné Vánoce ve Skotsku 44
Mnozí z našich vojáků prošli během druhé světové války speciálním výcvikem na skotských farmách

Rukávové znaky 46
Manuál vojenského profesionála

Obr s duší dítěte 48
Od smrti příslušníka 311. čs. bombardovací perutě Františka Veitla uplynulo sedmdesát pět let

S ředitelem Vojenského geografického hydrometeorologického úřadu plukovníkem gšt. Janem Maršou jsme hovořili nejen o aktivitách tohoto zařízení

Závislost na moderních technologiích

Mobilní souprava geografického zabezpečení GeMoZ

Vojenský geografický hydrometeorologický úřad generála Josefa Churavého (VGHMÚř) je zařízení se speciální vojensko-odbornou působností zaměřenou na plnění úkolů geografického, hydrometeorologického a polygrafického zabezpečení obrany státu. Navíc plní řadů úkolů vyplývajících ze zákonů vůči státu a dále plynoucích z výkonu celoresortního gestorství v oblasti globálních navigačních družicových systémů (GNSS).

Pracoviště úřadu jsou dislokována na několika místech České republiky, velitelství a rozhodující část digitálního produkčního systému geografického zabezpečení sídlí v Dobrušce. Abychom získali další informace o činnosti tohoto úřadu, požádali jsme o rozhovor jeho ředitele plk. gšt. Jana Maršu.

Máte za sebou poměrně hektické období, kterému mimo jiné dominovaly oslavy stého výročí geografické a hydrometeorologické služby. S čím vším jste se museli v poslední době vypořádat?

V loňském roce jsme si důstojně připomněli 100. výročí vzniku obou našich služeb. Nejdříve v květnu v Dobrušce, tedy, jak my v nadsázce říkáme, v „hlavním městě české vojenské geografie". Kromě slavnostního shromáždění úřadu spojeného se dnem otevřených dveří jsme připravili poutavou výstavu reflektující historii vojenského mapování a leteckého měřického snímkování na území českých zemí. Především pro území města Dobrušky a přilehlého okolí byly populární formou představeny výsledky snažení několika generací vojenských geografů při zpracování základního vojenského mapového díla a dalších produktů. Nepochybně zlatým hřebem jarní části oslav bylo slavnostní otevření expozice Vojenská geografie Vlastivědného muzea v Dobrušce. Na tento počin, dokreslující mimo jiné naše nadstandardní vztahy s městem Dobruška, jsem nesmírně hrdý. Za otevřením expozice stojí obrovská vůle, mnohaleté úsilí a upřímná snaha představit nejširší odborné i laické veřejnosti nejen dobové mapy, geografické produkty a dokumenty, ale také autentické přístroje a pomůcky.

Na podzim oslavy pokračovaly shromážděním k 100. výročí vzniku vojenské povětrnostní služby v prostorách DAP Praha prezentací mobilních a přemístitelných souprav hydrometeorologického zabezpečení před budovou Generálního štábu AČR a slavnostním zahájením panelové expozice 100 let vojenské geografie

Mobilní souprava geografického zabezpečení SGeoB

a hydrometeorologie. Ta byla vytvořena ve spolupráci s Vojenským historickým ústavem. A protože v říjnu 1919 byl v Praze založen někdejší Vojenský zeměpisný ústav, nedávno jsme ve spolupráci s Národním technickým muzeem uspořádali odborný seminář připomínající roli této významné instituce na utváření prvorepublikového vojenského, ale i civilního zeměměřictví.

S jakým ohlasem se setkaly vámi zmiňované výstavy a expozice, jaké jsou vaše dosavadní zkušenosti v tomto směru?

Výstavu o starých mapách ani panelovou expozici, prezentovanou loni touto dobou před Generálním štábem, jsme nechtěli koncipovat jen na jedno použití. To nám přišlo jako škoda. Jednak proto, že za nimi stálo mnoho poctivé práce, ale také proto, že obě hodnotíme jako velmi zdařilé a beze zbytku schopné další propagace našich výsledků na veřejnosti. Obě byly a stále jsou postupně prezentovány v armádním, akademickém, muzejním a dalším prostředí tak, aby se dostaly k co nejširšímu počtu zájemců. Protože je o ně stálý zájem, zatím neuvažujeme o ukončení této aktivity. I když samozřejmě vím, že to jednou přijde.

A co stálá expozice Vojenská geografie?

Ta vhodným způsobem rozšířila portfolio již dříve existujících výstav Vlastivědného muzea v Dobrušce. Máme za sebou už druhou sezonu, a tak můžeme bilancovat. Za dva roky si zasvěcený výklad našich bývalých zaměstnanců, kteří v muzeu vykonávají průvodcovskou činnost, vyslechlo asi 1 300 platících návštěvníků. Když si k tomu přičteme řadu organizovaných návštěv nebo prezentací například zahraničním kolegům v rámci bilaterálních návštěv, je to už pěkný zástup vojáků i civilistů, odborníků i laiků. Jsem přesvědčen, že muzeum má každému co nabídnout. A protože jednou vidět je lépe než desetkrát číst, zvu tímto všechny čtenáře A reportu do Dobrušky. Přijeďte a přesvědčte se sami.

Žijeme v jednadvacátém století, vojáci a vůbec lidé obecně opustili papírové mapy a používají digitální technologie. Jaký vliv mají tyto změny na váš úřad, ztrácí, anebo naopak nabývá na významu?

Je pravda, že digitální technologie hýbou světem a my se tomuto trendu jistě přizpůsobujeme. Dnes už to zní možná až neuvěřitelně, ale již od šedesátých let minulého století byly v tehdejší topografické službě činěny první pokusy o digitální zpracování topografických informací. Rozvíjíme především síťová řešení, naší vlajkovou lodí jsou v tomto smyslu Mapy AČR zpřístupňující na Celoarmádní datové síti digitální geografická data z území naší republiky i z celého světa.

Naším úkolem pro 21. století je zabezpečit přístup k aktuálním a hodnověrným geografickým informacím z celého světa prostřednictvím webových mapových služeb a jejich následné efektivní využití při cvičeních i ostrých operacích. Protože působíme v aliančním prostředí, je nesmírně důležité, aby tyto služby produkované v rámci NATO byly standardizované, a tedy vzájemně kompatibilní. Musí umožňovat šíření požadovaných informací k uspokojení operačních požadavků od strategické po taktickou úroveň v souladu s principem vedení vojenských operací nad stejnými geografickými daty. Totéž se týká i geografických informací nebo technologií v oblasti GNSS ve zbraňových systémech.

Také proto jsme se v uplynulých letech aktivně účastnili experimentálního mezinárodního cvičení CWIX v Polsku. Na této platformě prověřujeme schopnosti datové slučitelnosti a propojitelnosti ve sdílených informačních systémech, včetně utajovaných, a jejich následné připravenosti pro plnění úkolů zejména v rámci NRF (NATO Response Force) a VJTF (Very High Readiness Joint Task Force). Cenné zkušenosti však přináší i testování dostupnosti webových mapových služeb poskytovaných cvičícími z dalších států. To vše nás v této důležité a perspektivní oblasti posouvá dál.

Umí vojáci vůbec ještě pracovat s papírovou mapou, nedošlo by v případě vypnutí satelitové navigace a internetových sítí ke kolapsu?

Letos v září na kartografické konferenci v Kutné Hoře kolegové z Univerzity obrany prezentovali ne příliš optimistický referát, který se týkal způsobilosti budoucích důstojníků AČR v oblasti topografie, včetně práce s mapou. Ať už je to jakkoli, představu, že vojáci budou papírovým mapám rozumět stále méně, nemohu přijmout. Naše olomoucké oddělení odborné přípravy a výcviku této oblasti věnuje zvýšenou pozornost. Nadále budeme vytvářet systémové předpoklady k tomu, aby vojáci i v digitální éře uměli pracovat s klasickou mapou. Při plánování a vedení vojenských operací je totiž její role zcela nezastupitelná.

Připouštím, že nejsme beze zbytku připraveni na něco, co bychom ve zkratce mohli nazvat jako „blackout". Naše závislost na moderních technologiích je podle mě již přílišná. Trochu se ale obávám, že to je problém celé naší společnosti a měli bychom velmi vážně uvažovat, co s tím. S vědomím závažnosti této problematiky jsme na letošní listopad zorganizovali dvoudenní velitelsko-štábní cvičení s cílem procvičit nejen rutinní činnosti při uvádění našeho úřadu do vyšších stupňů bojové pohotovosti, ale právě i plnění odborných úkolů ve ztížených podmínkách, například bez signálu GPS.

V době druhé světové války byl vliv počasí na válečné operace doslova strategický. V posledních letech nám však věda nabízí nejrůznější prostředky umožňující vedení operací i v náročných klimatických podmínkách. Neubírá to na významu vojenských meteorologů?

Právě naopak. Od druhé světové války význam systému hydrometeorologického zabezpečení pro potřeby obrany státu paradoxně vzrostl. Velitelé chtějí včasné, přesné a komplexní vyhodnocování vlivu jednak dlouhodobých klimatických podmínek, ale i aktuálních a předpokládaných hydrometeorologických podmínek. Ty mají totiž značný vliv na výběr variant plánování a vlastního rozhodování.

Data, informace, produkty a služby poskytované během procesů hydrometeorologického zabezpečení zásadním způsobem ovlivňují, nebo mohou ovlivňovat způsob vedení a účinnost bojových, podpůrných a ostatních činností vojsk. Důležité to je i pro jejich logistickou podporu, bezpečnost, plynulost a efektivitu provozu, možnosti nasazení a efektivitu použití zbraňových a dalších systémů, účinky zbraní hromadného ničení, pozemní, vzdušnou a námořní mobilitu vojsk, průchodnost terénu, maskování, soustřeďování, manévrování, přesuny a způsoby překonávání překážek, činnost komunikačních a navigačních systémů, zdravotní stav, fyzickou a duševní kondici osob a další specifické vojenské, ale i nevojenské činnosti vykonávané v podmínkách soudobých vojenských operací.

V nedávné době se vám podařilo završit akviziční proces v oblasti vojenské hydrometeorologie, co se vám podařilo pořídit?

Jsem velmi rád, že se nám v uplynulém období podařilo pořídit na všechna naše pracoviště poskytující letecké meteorologické služby zcela nový moderní Automatizovaný meteorologický pozorovací informační a měřicí systém AWOS. Ten je určen pro sběr, zpracování, zobrazování a on-line distribuci meteorologických dat a informací z jednotlivých meteorologických senzorů rozmístěných v letištním prostoru a jejich verifikaci stanovištěm Hydrometeorologické služby AČR na leteckých základnách vzdušných sil. Pořízením takového systému byla provedena nutná generační, technická a technologická obměna klíčových meteorologických komponent. Zavedením systému AWOS navíc došlo ke splnění požadavků ICAO na instalaci meteorologických senzorů a čidel v bezpečnostní zóně vzletu a přistání.

Spíše než o završení akvizičního procesu bych však hovořil o dokončení jeho určité etapy, která zajistila, že napříště budeme poskytovat informace nutné pro zabezpečení letového provozu, výcviku a bojové činnosti jednotek a štábů naší armády v reálném čase, v odpovídající kvalitě a formátu.

Počítáte ještě s dalšími akvizičními záměry a rozvojovými projekty?

Ano, je jich celá řada. Na základě dosavadních zkušeností a znalostí jsme schopni přesněji definovat životní cykly konkrétního materiálního a technického vybavení pro činnost a rozvoj obou našich služeb. Zmíním dvě oblasti, které v současné době považuji za nejdůležitější. Jde o dobudování informačních systémů DVISÚ (Digitální vojenský informační systém o území) a METIS (Meteorologický informační systém).

Jakkoli mezi těmito dvěma systémy najdeme celou řadu objektivně daných odlišností, leccos mají společného. Jde o komplexní informační, komunikační a technologické systémy, které plní řadu funkcí definovaných – v případě DVISÚ – požadavky na geografické a polygrafické zabezpečení, včetně zabezpečení podpory pro GNSS v odborné působnosti geografické služby. METIS pak zabezpečuje podobné funkcionality pro plnění úkolů hydrometeorologického zabezpečení. Oba systémy jsou důležité zejména pro řízení, sběr, tvorbu, aktualizaci, ukládání, správu, zobrazení a poskytování neutajovaných standardizovaných digitálních geografických i hydrometeorologických dat, produktů, informací, odborných služeb, ale i podpůrné dokumentace.

Za neméně důležité považuji udržení schopnosti a dalšího rozvoje digitálního produkčního systému VGHMÚř založeného na softwarové bázi americké společnosti ESRI, což nám umožní i nadále plnit stanovené úkoly mapové tvorby a geografického zabezpečení resortu obrany v meziresortních i mezinárodních souvislostech.

Mobilní a přemístitelné prostředky jste předali 53. pluku průzkumu a elektronického boje. O jaké prostředky se konkrétně jednalo a proč došlo k tomuto kroku?

Do druhé poloviny minulého roku jsme odborné služby poskytované mobilními a přemístitelnými prostředky plnili na základě konkrétních požadavků. Jednalo se o prostředky GeMoZ-C, SGeoB, Oblak II, Blesk I a Blesk II, včetně několika souprav taktických přenosných meteorologických stanic TACMET.

Důvod loňského předání této techniky opavskému pluku souvisí s ambicí udržení a rozvoje zpravodajského zabezpečení AČR v situaci, kdy má mít naše armáda schopnost vytvářet ve prospěch sil NATO až dvě brigádní úkolová uskupení na bázi 4. brigády rychlého nasazení a 7. mechanizované brigády. Úkolem 53. pluku je pro tato úkolová uskupení zabezpečit zpravodajskou podporu pro taktický stupeň velení a řízení vyčleněním jednotky ISR (Intelligence, Surveillance and Reconnaissance). Aby tento element mohl plnit úkoly zpravodajského zabezpečení AČR v celé své komplexnosti, musí mimo jiné disponovat schopností plnit úkoly geografického a hydrometeorologického zabezpečení. Realizované opatření tedy umožňuje efektivní sladění činností mobilních a přemístitelných jednotek se zpravodajským štábem jako takovým.

Jaké nejdůležitější úkoly vás čekají v nadcházejícím období?

V oblasti geografického zabezpečení se budeme nadále věnovat operační přípravě státního území, zejména výkonu státní správy na úseku zeměměřictví pro potřebu obrany státu, tvorby státních mapových děl a dalších geografických produktů. Budeme zdokonalovat prostředky digitálního produkčního systému pro tvorbu standardizovaných map a geografických produktů určených jednak pro zajišťování obrany státu, ale i pro zabezpečení schopnosti plnit alianční závazky v zahraničí. V oblasti naší základní vektorové báze, potřebné mimo jiné pro tvorbu státních mapových děl, bylo v uplynulém období po dohodě s civilním sektorem přijato zásadní strategické rozhodnutí směřující k diversifikaci odborných činností v oblasti zeměměřictví. To nám umožní v požadovaném rozsahu věnovat se vojenskému uživateli, pro kterého tady ostatně jsme. Další důležité rozhodnutí nás již brzy čeká v oblasti další standardizace vojenských topografických map. Navíc i po předání „mobilek" nám zůstává celá škála nerutinních činností například v oblasti geografického zabezpečení strategického stupně velení a řízení nebo přesného geodetického zabezpečení. Mimochodem, v roce 2020 hostíme mezinárodní cvičení geodetických skupin v rámci MN GSG (Multinational Geospatial Support Group).

Nedílnou součástí vaší práce je i zadání spojené s polygrafickým zabezpečením resortu obrany…

Samozřejmě. Mou osobní ambicí je také rozvíjet stále důležitější oblast GNSS. V rámci plnění úkolů hydrometeorologického zabezpečení pro potřeby obrany státu považuji za nutné i nadále poskytovat kvalitní a spolehlivé letecké meteorologické služby a informace o klimatických a meteorologických podmínkách, včetně jejich vlivu na činnost vojsk. K tomu všemu potřebujeme mít vytvořeny podmínky pro práci. Uvědomme si, že hydrometeorologické zabezpečení poskytujeme 24 hodin denně, sedm dní v týdnu. Proto doufám, že v dohledné době bude úspěšně vyřešena otázka budoucí redislokace odborů hydrometeorologického zabezpečení VGHMÚř v rámci lokality Praha 6 – Ruzyně. S tím souvisí i ambice zamýšleného vybudování informačního systému CRONOS a Operačně-taktického systému velení a řízení pozemních sil nejen tam, ale i v Dobrušce.

Druhým předpokladem je mít k dispozici relevantní prvotní data. Část z nich získáváme díky již existujícímu systému meziresortní a mezinárodní výměny založené na principu vzájemné výhodnosti a reciprocity. K tomu však musíme našim partnerům něco nabídnout i my. Proto považuji za důležitou i schopnost prvosběru celé řady meteorologických dat, z nichž na prvním místě bych zmínil radiosondážní průzkum atmosféry v Prostějově nebo provoz seismické a meteorologické stanice na Polomu v Orlických horách.

Závěrem chci zdůraznit, že si uvědomujeme, že jsme služba. Víme, že naším primárním úkolem je zabezpečení bojové činnosti vojsk a všeho, co s tím souvisí. Tomu v naší práci podřizujeme vše.

Text: Vladimír Marek, foto: archiv VGHMÚř

Vláda koncem října schválila Koncepci výstavby Armády České republiky

Výhled na **deset let dopředu**

Předposlední říjnový den schválila vláda klíčový dokument Koncepci výstavby AČR do roku 2030. Podle náčelníka Generálního štábu AČR armádního generála Aleše Opaty je jeho cílem akceschopná a efektivní armáda. „Zvyšujeme připravenost a rychlost reakce. Zároveň se zaměřujeme na moderní způsob vedení boje. Posilujeme schopnosti k řešení asymetrických a hybridních hrozeb a vytváříme nové schopnosti, jako jsou kybernetické síly," uvedl Opata.

Dokument pracuje se dvěma milníky, rokem 2025 a 2030. Pro rok 2025 počítá armáda se 27 245 profesionály a 5 700 členy AZ. V roce 2030 by měla podle aktuální koncepce dosáhnout 30 tisíc profesionálních vojáků a 10 tisíc vojáků AZ. V roce 2025 by mělo být dokončeno přezbrojení jednotek 7. brigády novými BVP a 22. základny vrtulníkového letectva novými víceúčelovými (a útočnými) vrtulníky. Dělostřelecký pluk by měl dostat nová samohybná děla a minomety ráže NATO (155 a 120 mm), a jednotný systém automatizace řízení palby schopný spolupracovat s jednotkami NATO a zapojený do systémů velení a řízení. Měl by být vytvořen výsadkový pluk a prapor logistické podpory. Vybrané útvary by měly dosáhnout 90% naplněnosti. Současně bude rozhodnuto o budoucí podobě taktického letectva, tj. otázka modernizace a dalšího pronájmu stíhaček JAS-39 Gripen, nebo jejich náhrada jiným typem.

Druhý milník, a v této koncepci i cílový, představuje rok 2030. V té době bude dokončena většina modernizačních a reorganizačních projektů. Naplněnost útvarů personálem a materiálem bude minimálně na 90 %. K dosažení plynulého přechodu z mírového do krizového stavu budou vytvořena stacionární a mobilní místa velení. Národní systémy velení a řízení budou propojeny do mezinárodního prostředí.

Pozemní síly

Budou doplněny kolovými obrněnými vozidly – prostředky velení a řízení na platformě Titus, tanky (náhrada T-72M4 CZ), bude ukončena modernizace KBVP Pandur II a bude ukončeno přezbrojení 44. lehkého motorizovaného praporu na KBVP Pandur II. LOV Iveco bude technicky zhodnoceno. Výsadkový pluk bude rozvíjet schopnosti okamžité reakce pro řešení nenadálých situací vyžadujících vojenskou odpověď s možností jeho použití v operacích na i mimo území ČR.

V oblasti dělostřelectva bude pokračovat nákup speciální techniky a materiálu pro řízení palebné podpory a pořizovány pokročilé prostředky dělostřeleckého průzkumu schopné zjišťování cílů a výsledků palby na vzdálenost palebného působení dělostřelectva.

V oblasti ženijního vojska dojde k náhradě mostních tanků MT-55, pořízení kolových obrněných vozidel pro bojové ženijní jednotky, pořízení speciálního materiálu, techniky a detekčních přístrojů pro vyhledávání a likvidaci výbušnin, odminovacích prostředků pro podporu pohybu vlastních vojsk a prostředků dálkového zaminování k omezení pohybu protivníka. V případě chemického vojska bude doplněna moderní dekontaminační technika, prostředky informační podpory a prostředky ochrany vojsk.

Jedním z nosných programů modernizace naší armády je nákup amerických vrtulníků Venom a Viper.

Vzdušné síly

Ochrana vzdušného prostoru ČR, plnění aliančních závazků ČR a podpora pozemních úkolových uskupení (ÚU) bude zabezpečena dostatečným počtem modernizovaných nebo nově pořízených nadzvukových taktických letounů. Podzvukové letectvo bude modernizováno a využíváno v závislosti na celkových schopnostech nadzvukového letectva. Bude plně zavedena nová platforma vrtulníků se schopností použití přesně naváděné munice proti obrněným cílům. Bude probíhat náhrada Mi-8 novým transportním vrtulníkem. Schopnost přepravy osob na dlouhé vzdálenosti bude rozšířena pořízením malého dopravního letounu. Bude zaveden standardní navigační prostředek NATO na základny Chotusice a Sedlec-Vícenice. Bude budováno centralizované terminální řízení pro radarové přiblížení a dokončena vojensko-civilní integrace řízení letového provozu.
Pro zabezpečení PVO pozemních sil, nevojenských a vojenských objektů důležitých pro obranu státu (ODOS) dojde k navýšení počtu kompletů VSHORAD se schopností působit na prostředky vzdušného napadení i za pohybu. Systémy SHORAD zabezpečí PVO max. tří ODOS. Bude dosaženo schopnosti působit proti bezpilotním prostředkům taktické a operační úrovně, raketové, dělostřelecké a minometné palbě pořízením systémů kategorie CUAS a CRAM.

Speciální síly

Přizpůsobením organizační struktury dosáhnou plné schopnosti komplexní reakce na předpokládatelné změny v budoucím operačním prostředí. Multidisciplinární příprava personálu umožní plnění úkolů ve prospěch ochrany národních zájmů. Důraz bude kladen na zavádění moderních technologií omezujících možnosti detekce protivníkem a zvýšení ochrany vlastních sil a prostředků ve fyzickém a virtuálním prostředí, čímž bude udržována a rozvíjena schopnost působit v utajeném a krycím módu. Bude rozvíjena mobilita a schopnost projekce sil současně s budováním nezávislosti na neautonomních navigačních systémech. Aplikací moderní medicíny a pokročilých podpůrných technologií a postupů bude dosaženo zvýšení a dlouhodobé udržení výkonnosti operátorů speciálních sil. Bude udržována interoperabilita s partnery s důrazem na udržitelnost, dostupnost a sdílení technologií a schopností.

Kybernetické síly

Výkonný prvek kybernetických sil a informačních operací bude dále rozvíjen a přizpůsobován aktuálním trendům. Bude rozdělen na nejméně dva specializované prvky pro informační schopnosti a kybernetické schopnosti. Všechny prvky kybernetických sil a informačních operací dosáhnou plných operačních schopností.

Budou navýšeny kapacitní možnosti informačních schopností. Kybernetické síly budou schopny vyčlenit prvky pro tři samostatně nasazené brigádní/praporní ÚU a plně zabezpečí podporu vedení strategické komunikace a informačních operací. Dokončí budování schopností pro zajištění ochrany vlastních částí kybernetického prostoru. Kybernetické schopnosti budou doktrinálně i fakticky integrovány do vedení operací včetně využívání schopností vojenského zpravodajství.
Při pořizování a průběžné modernizaci technických prostředků kybernetických sil a informačních operací bude růst důraz na implementaci autonomních systémů a umělé inteligence. Budou pořízena speciální vozidla pro nasaditelné prvky informačních operací.

Teritoriální síly

Budou schopny zabezpečovat výkon státní správy prostřednictvím KVV, provádět výběrová doplnění a mobilizaci, řídit mírové doplňování, realizovat vybraná opatření operační přípravy státního území, podílet se na zajištění podpory spojeneckých vojsk na území ČR, bránit a chránit ODOS jednotkami AZ.
Budováním výcvikového centra Radošov bude zabezpečena zvýšená kapacita v oblasti základní a odborné přípravy.

Zpravodajské zabezpečení armády

V oblasti zpravodajského zabezpečení bude dokončen systém poloautomatického vyhodnocování vstupních dat od senzorů s plnohodnotným využitím databázových souborů. V souladu s architekturou C4ISTAR AČR budou pořízeny a modernizovány víceúčelové bezpilotní a pozemní průzkumné systémy s vysokým stupněm autonomního řízení a kooperující akviziční systém s modulárními bojovými komplety kompatibilní s pořizovanými prostředky druhů sil a vojsk. Současně budou pořizovány lehké průzkumněútočné bezosádkové vzdušné systémy k realizaci průzkumných úkolů a palebné podpory jednotek, s orientací na vojensky významné

bodové cíle, nacházející se v taktické hloubce operačního prostoru. Dále bude v oblasti ochrany jednotek pokračovat pořizování prostředků elektronického boje (EB) proti působení bezpilotních vzdušných prostředků včetně mobilních rušičů radiotechnických signálů integrovaných do systému C4ISTAR. V rámci EB bude pokračovat pořizování sofistikovaných prostředků – aktivních a pasivních systémů, rušičů datových a informačních sítí a navigačních systémů včetně pořízení zbraňových systémů se směrovanou energií.

U vzdušných sil budou pořízeny podvěsné kontejnery pro vedení vzdušného průzkumu k podpoře procesu targetingu a systémy vlastní ochrany letounů. V oblasti geografických, hydrometeorologických a globálních navigačních satelitních systémů bude dosažena vysoká míra automatizace a robotizace s cílem dostupnosti dat a informací v téměř reálném čase v systému velení a řízení.

Logistika

Reorganizací 14. pluku logistické podpory, centra zabezpečení oprav a praporu podpory nasaditelných sil dojde k navýšení především opravárenských kapacit na 1. až 3. úrovni. Pro zajištění bojové činnosti budou vytvořeny zásoby ve výši 30 standardních denních dávek v oblasti munice, náhradních dílů a ostatního materiálu běžné potřeby. Dále budou pořízeny prostředky pro přepravu, skladování a manipulaci stanoveného počtu zásob. Zásoby k zabezpečení potřeb OS ČR pro činnost za stavu ohrožení státu a válečného stavu budou smluvně zabezpečeny s využitím systému hospodářské mobilizace. Logistika vzdušných sil 2. úrovně dosáhne plných operačních schopností.

Výsledky projektů vědy a výzkumu v oblastech robotizace a automatizace logistických schopností a procesů budou implementovány v praxi. Bude pokračovat posilování 1. a 2. úrovně logistického zabezpečení zaváděním mobilních prostředků nové generace, jednotného systému kontejnerů a účelových nástaveb. Bude pokračovat implementace nové generace výstroje, balistické ochrany, ručních zbraní, munice a ochranných prostředků.

Vojenské zdravotnictví

Bude pokračovat v realizaci projektů započatých v předchozím milníku, a to pořizováním zdravotnických odsunových vozidel a materiálního vybavení pro polní nemocnice včetně přístrojového vybavení a obměnou vozidel pro přepravu biologických látek. Pro jednotky biologické ochrany budou pořízeny prostředky rychlé identifikace zájmových biologických činitelů. Vojenské zdravotnictví bude připraveno zabezpečit plný provoz specializované infekční nemocnice odboru biologické ochrany Těchonín, související s hospitalizací a izolací osob s nebezpečnými a exotickými nákazami. Bude pokračovat modernizace nemovité infrastruktury.

Spojovací vojsko

Budou realizovány modernizační projekty k vytvoření individuálního integračního plánu s plným spektrem služeb komunikačních a informačních systémů (KIS). Bude pokračovat automatizace procesů v rámci digitalizace resortních systémů, rozvíjena robotizace a umělá inteligence s důrazem na bezpečnost. Tajná doména bude dobudována v celém rozsahu požadovaných služeb KIS a navazujících schopností v oblastech plánování a řízení operací, bude rozšířena na strategickou a operační úroveň s využitím softwarových nástrojů v NATO.

V oblasti komunikační a informační infrastruktury budou realizovány projekty modernizace prostředků míst velení, transportních sítí, vojenských satelitních širokopásmových a úzkopásmových systémů v rámci životního cyklu. Důraz bude kladen na bezpečnost, rozšiřování přenosové kapacity a implementaci nových funkcionalit. Budou realizovány projekty pořízení systému taktických rádiových komunikací a bude pokračovat doplňování věcných prostředků KIS na tabulky počtů u všech prvků AČR. Dojde k navýšení kapacit k zabezpečení komunikační a informační podpory pro místa velení.

Pro válečně rozvinutou AČR bude zabezpečeno potřebné množství majetku a požadované služby. K tomu bude využito možností a schopností společností působících na tuzemském trhu, které se předmětnými oblastmi zabývají. Budou definovány nezbytné zásoby náhradních dílů a materiálu běžné potřeby. V rámci zabezpečení životního cyklu majetku budou zajištěny opravárenské kapacity pro 1., 2. a 3. úroveň oprav vojenské techniky a materiálu KIS.

Aktivní záloha

Bude dosaženo doplnění personálu na počet do 10 000 osob. K tomu bude nezbytné udržet tempo náboru a provádět intenzivní nábor vojáků z povolání k jejich zařazení do AZ po ukončení jejich služebního poměru. Bude dokončeno pořízení výzbroje, techniky a materiálu jednotek AZ. Společně s opatřeními v organizaci přípravy vojáků v AZ bude teritoriálními jednotkami dosažena schopnost samostatného operačního nasazení na území ČR při obraně a ochraně ODOS a plnění úkolů ve spolupráci s PČR. AZ u druhů sil dosáhne schopnosti operačního nasazení.

Připravil: Vladimír Marek,
foto: autor, Jana Deckerová a KVAČR 2019

KVAČR 2019 v el. podobě naleznete na:
www.moc.army.cz v sekci České strategické dokumenty.

Aktuální téma:

Vznik 533. praporu bezpilotních systémů

Rychle se měnící principy a prostředí současných ozbrojených konfliktů ukazují, že jednou z nejdůležitějších schopností soudobých armád je včasný přístup k informacím nejen o vlastních jednotkách, ale hlavně o potenciálním protivníkovi, včetně schopnosti okamžitého působení na cíle. Bezpilotní systémy zde hrají velmi významnou roli. Z těchto důvodů bylo rozhodnuto o posílení schopnosti českých ozbrojených sil vznikem praporu bezpilotních systémů v sestavě 53. pluku průzkumu a elektronického boje, který tak dosáhne schopností komplexního vyčleňování sil a prostředků ISR (Intelligence Surveillance Reconnissance) a elektronického boje k podpoře bojových jednotek.

Působnost a úkoly

Bezpilotní průzkumné systémy (Unmanned Aerial System – UAS) jsou jedním z důležitých prostředků podpory velitelů a jejich štábů při plánování, koordinaci a provádění bojových i nebojových operací. Jsou využívány především k průzkumu prostorů a objektů nepřítele v hloubce jeho bojové sestavy nebo v prostorech silně bráněných protivzdušnou obranou nepřítele. Jednou z hlavních výhod je v krátkých časových lhůtách ověřit informace získané jinými silami a prostředky průzkumu. V podmínkách AČR se především jedná o získávání průzkumných informací v rámci modulárně vytvářených jednotek ISR a EB složených z pozemních průzkumných týmů, jednotek elektronického boje a vyhodnocovacích pracovišť ke společné efektivní podpoře pozemních jednotek. Primárně jsou tak předurčeny pro podporu jednotek 4. BÚU a 7. BÚU. Jejich

Vypouštění bezpilotního prostředku Raven

schopnosti mohou být využity i ve prospěch integrovaného záchranného systému.
Bezpilotní systémy v AČR představují a také v budoucnu budou představovat jeden z důležitých prvků v celkové struktuře armády. Z toho důvodu je jejich provozu a rozvoji věnována patřičná pozornost. AČR má připraven systém nejen udržování získaných schopností v oblasti UAS, ale zejména postupné kroky ke zvyšování daných schopností obměnou stávajících prostředků a zaváděním vyšších kategorií UAS.
Tato technika je použitelná nejen na území státu, ale zejména v zahraničních operacích. Všichni příslušníci AČR, kteří jsou zaškoleni pro obsluhu zavedených UAS jsou vycvičeni pro vedení vzdušného optoelektronického průzkumu v rozsahu schopností daného prostředku.
Během nasazení bezpilotních systémů do mnohonárodních operací v Afghánistánu získali příslušníci AČR nemalé zkušenosti s touto technikou.

Historie a současnost použití bezpilotních systémů v AČR

Bezpilotní vzdušné systémy mají v našich ozbrojených silách poměrně dlouhou tradici. Již v roce 1985 zavedla tehdejší československá armáda do výzbroje prostředek VR-3 Rejs (Tupolev Tu 143). Tento průzkumný stroj sovětské výroby měl vzletovou hmotnost přes 1 200 kg a dosahoval rychlosti 900 km/h. Ve službě vydržel až do roku 1995, kdy byl vyřazen. Od roku 1994 se začal testovat a postupně do výzbroje zařazovat bezpilotní systém domácí výroby Sojka III, který byl vyvinut Vojenským technickým ústavem, se vzletovou hmotností 145 kg. Vyřazen byl v roce 2010 bez přímé náhrady.
Vzhledem k tomu, že jednou z priorit české armády bylo a je působení v zahraničních operacích, soustředila se v minulosti na rozvoj a pořízení bezpilotních prostředků kategorie I. dle NATO STANAG 4670, tedy kategorie tzv. Micro, Mini, Small. Jako první byl v roce 2009 pořízen systém RQ-11 B Raven, který je v kategorii „Mini". Letoun má rozpětí 1,4 m, hmotnost 2 kg, výdrž 60 minut, a dolet 10 km. V průběhu roku 2017 byl původní systém nahrazen celkem pěti komplety (15 kusů) nové verze RQ-11 B DDL (Digital Data Link). V roce 2009 byl dodán systém Skylark I-LE (2 x komplet pro potřeby speciálních sil) o vzletové hmotnosti 6,5 kg, rozpětí 2,9 m, rádiu 15 km a s výdrží 150 minut. V roce 2018 byl dodán komplet bezpilotního systému RQ-20 A PUMA III LE, o vzletové hmotnosti 6 kg, rozpětí 2,8 m, doletu 20 km, a o výdrži 120 minut. Jako součást modulárního bojového kompletu, používaného příslušníky 43. výsadkového praporu, byl v roce 2015 do výzbroje zařazen bezpilotní prostředek v kategorii „Micro" RQ-12 A Wasp o hmotnosti 1,3 kg, rozpětí 1,02 m, akčního rádiu do 5 km a schopný udržet se ve vzduchu po 40 minut. V současnosti nejvýkonnějším bezpilotním prostředkem ve výzbroji AČR je ScanEagle, který spadá do kategorie „Small". Jeho maximální vzletová hmotnost je 25 kg, rozpětí 3,1 m, má dolet přes 100 km a výdrž přes 20 hodin. Tento systém (10 kusů) obdržela Česká armáda od vlády Spojených států pro potřeby podpory boje proti terorismu. Prostředek je od roku 2015 kontinuálně nasazen v zahraniční operaci na území Afghánistánu, kde pro potřeby našich a koaličních jednotek nalétal přes 3 500 letových hodin. Začátkem roku 2019 AČR objednala soupravy náhradních dílů a rozšíření kompletu systému ScanEagle, k zabezpečení plnění úkolů i na území ČR. Zprovoznění systému v ČR se počítá v říjnu 2020.

Z roty prapor

Prapor bezpilotních systémů vznikne k 1. lednu 2020 v Prostějově na bázi roty bezpilotních prostředků, která zůstává do konce roku 2019 v sestavě 102. průzkumného praporu. Počáteční operační schopnosti by měl dosáhnout v říjnu 2020 a plných schopností v lednu 2025. Organizační prvek pro potřebu výstavby 533. praporu bezpilotních systémů (533. prBS) byl již vytvořen k 1. září 2019. Výstavbou byl pověřen kapitán Jan Štrbík, který má bezpilotní systémy na starosti od roku 2015.
Útvar se bude skládat z velitelství, štábu, střediska taktických bezpilotních prostředků, dvou rot bezpilotních průzkumných

a bojových prostředků včetně roty logistiky s potencionálem doplnění o další odbornosti. Specialisté útvaru jsou složeni převážně z průzkumných a leteckých odborností. Proces doplňování personálu bude identický jako doposud. Výběrové řízení bude totožné pro všechny zájemce o službu u jednotky, kromě splnění některých specifických podmínek na vybrané funkce. Piloti operátoři i technici bezpilotních prostředků mají obdobný systém přezkušování a kvalifikací jako ostatní létající personál AČR, tedy jak tzv. „třídnosti", tak i zdravotní prohlídky v Ústavu leteckého zdravotnictví. Důvodem je, že bezpilotní systémy vyšších kategorií jsou certifikované dle platné legislativy a předpisů jako „letouny". Z tohoto důvodu je snahou udržet vysoký standard a odbornost personálu.

Nové schopnosti

Postupné navyšování počtů specialistů jde souběžně s nákupem materiálu a techniky. Od již zavedené stávající techniky v různých kategoriích (do 150 kg) se plánují akvizice jak pro potřeby praporu, tak i doplňování vybraných jednotek u AČR. Od roku 2017 se specialisté roty bezpilotních průzkumných prostředků postupně zapojují do projektů obranného výzkumu. Na základě operačních potřeb jednotek realizuje AČR projekt experimentálního vývoje s cílem dodání tzv. „militarizovaného" bezpilotního systému typu „MINI VTOL UAS" na bázi zvoleného nejoptimálnějšího komerčního řešení ve variantě kvadrokoptéra s optoelektronickými senzory a přenosem pořízeného videa v reálném čase. Momentálně jsou již vybrány dvě verze systémů. V lednu 2020 začíná testování pro potřeby dalšího vývoje a doplnění prostředků k jednotlivým rotám, včetně vybraných útvarů AČR. Stejně tak je plánováno v roce 2021 pořízení čtyř kompletů PUMA III AE. Momentálně probíhá zadávací řízení projektu obranného výzkumu tzv. „průzkumně útočného systému" se schopností působení v roji (swarming). Jde o malé, přenosné vzdušné prostředky, které mohou provádět vzdušný průzkum a v případě zjištění důležitého pozemního cíle je lze využít k jeho okamžitému zničení. Těmito prostředky bude vybaven jak 533. prBS, tak i specializovaná četa budoucího výsadkového pluku. Jedním ze zásadních požadavků AČR na nové systémy je kromě taktických a technických parametrů také maximální ochrana řídících systémů a systémů přenosu dat ze senzorů před jejich převzetím a zneužitím třetí stranou. Vyšší ambice pak představuje pořízení taktického bezpilotního systému.

Drony II. kategorie do pěti let

V letech 2022–2024 je dle koncepce výstavby schopností AČR plánováno dosažení vyšších schopností v oblasti bezpilotních prostředků

533. prBS

VELENÍ

ŠTÁB

STŘEDISKO TAKTICKÝCH BEZPILOTNÍCH PROSTŘEDKŮ

ROTA MALÝCH BEZPILOTNÍCH PRŮZKUMNÝCH PROSTŘEDKŮ

ROTA PRŮZKUMNÝCH A BOJOVÝCH BEZPILOTNÍCH PROSTŘEDKŮ

ROTA LOGISTIKY

Dron RQ-4D Global Hawk

Dron ScanEagle

kategorie víceúčelového taktického systému. Cílem je pořídit víceúčelový bezpilotní systém, který bude obsahovat bezpilotní letoun třídy II tj. kategorie do 1 200 kilogramů se schopností použití sofistikovaných průzkumných optoelektronických a radiolokačních senzorů, systému elektronického boje i spojovacích systémů včetně možností instalace zbraňových systémů. Z hlediska operačních schopností požaduje armáda radary se syntetickou aperturou (SAR – Synthetic Aperture Radar) s funkcí detekce pohyblivých pozemních cílů (GMTI – Ground Moving Target Indication). Pořízení takového prostředku navýší operační schopnosti Armády ČR v oblasti použití bezpilotních prostředků v systému C4ISTAR (Command, Control, Communications, Computers and Intelligence, Surveillance, Target Acquisition and Reconnaissance) se zavedením nových technologií. Kromě výše zmíněných schopností bezpilotních systémů, jež budou provozovány plně v režii AČR, bude mít také armáda přístup k datům získávaným novým aliančním systémem AGS (Alliance Ground Surveillance). Ten je postaven na bázi největších bezpilotních letounů RQ-4D Global Hawk. Česká republika je do projektu zapojena od roku 2009. Operační jednotka NAGSF je umístěna na základně Sigonella na Sicílii, kde bude provozovat celkem pět těchto letounů. Za AČR bude v NAGSF působit i několik specialistů, z čehož tři jsou příslušníky 53. pPzEB.

Text: kpt. Jan Štrbík, foto: archiv a Michal Voska

Nano dron Black Hornet

Dron RQ-20 Puma

Úhel pohledu vrchního praporčíka

Nové organizační struktury a změny

Počínaje rokem 2020 se struktura některých organizačních celků zásadně změní. Vznikají nová velitelství (pro operace – pohlcující nynější SOC, pro teritoria a kybernetické síly a informační operace), probíhá výstavba HNS v Rakovníku a výsadkového pluku v Chrudimi. Velitelství pozemních i vzdušných sil se pravděpodobně přestěhují v rámci optimalizace potřeb AČR do jiných posádek (u VzS v rámci hlavního města). Podívejme se na tyto změny blíže.

K velmi razantní změně dochází ve struktuře kurzu základní přípravy pro nově nastoupivší vojáky z povolání, který je organizovaný VeV-VA ve Vyškově. Od nového roku bude kurz pod taktovkou stříbrného sboru. Celý koncept je postavený na zkušenosti. Zkušenosti od vojsk, zkušenosti od bojových útvarů. Zároveň se chci důrazně ohradit proti názorům a různým fabulacím, že cílem je eliminovat vliv důstojníků, jak jsem již někde zaznamenal. Není to pravda. My jako stříbrní jen vezmeme díl určité odpovědnosti na sebe a budeme zodpovědní za základní vědomosti a dovednosti nastupujících vojáků.

Odpovědnost za základní dovednosti

Daná změna úzce koreluje s připomínkováním předpisu Vševojsk 1-1, kde se poprvé v souvislosti s vedoucími a vrchními praporčíky hovoří o odpovědnosti za základní dovednosti a vědomosti vojáků. Cíl je jediný, a to vymizení mikromanagementu. Jednotliví velitelé se budou moci soustředit na sladěnost čet a rot, nikoliv jednotlivců. Dojde k zefektivnění práce a komunikace mezi vrchními praporčíky a důstojníky. Další chystanou změnou je přesunutí role gestora programu základní přípravy Prog 1-1, který je určen pro přípravu všech vojáků v činné službě, příslušníků aktivní zálohy (AZ) a účastníků dobrovolného vojenského cvičení. Budu prostřednictvím jednotlivých vrchních praporčíků hlavou tohoto programu. Pokud máme něco vést, je podle mne nemyslitelné, aby za to nesl odpovědnost někdo jiný. Nedokážu si představit, že například stanovíme nekvalitní obsah základní přípravy. Případně vytvoříme špatný profil absolventa, voják se bídně vycvičí, lidé na útvarech budou špačkovat a špína půjde za nynějším gestorem, tedy sekcí rozvoje druhů sil. Věřím svým lidem a nebojím se dát takříkajíc krk na špalek. Ruku v ruce s tím jde personální obsazení na jednotlivých stupních. V důsledku vzniku nových celků a kvůli přirozené fluktuaci lidí se vyměnilo a vymění 10 vrchních praporčíků od stupně brigád a výš. Tedy klíčoví lidé v hodnostech nprap. a št. prap. Je ovšem třeba zdůraznit, že se daří komunikovat s jednotlivými veliteli. Mezi velením a praporčíky panuje důvěra. Lidé vybraní do funkcí představují směs zkušeností a svěžího větru. Jsou to kvalitní lidé a ti jsou vždy základním kamenem zdravého funkčního systému.

Kvalitní vzdělání je základ

Noví vrchní a vedoucí praporčíci potřebují kvalitní kariérové vzdělání, a to nejenom doma, ale i v zahraničí. V příštím roce dojde k navýšení odborných kurzů v zahraničí, budeme více využívat NATO školu v Oberammergau, pošleme lidi na drill instruktorské kurzy do USA. Jazykově připravené jedince na to máme. Štábní praporčíci začnou jezdit do důstojnických kariérových kurzů, zde by mělo formou debaty a efektivní komunikace docházet k lepšímu pochopení funkce a role vrchních a vedoucích praporčíků. Daří se interakce s vedoucími praporčíky rot aktivní zálohy, kdy k 1. 3. budou zakotveny jejich funkční náplně. Opět eliminujeme to, aby si z nich kdokoliv dělal vařiče kávy. Ve spolupráci s vrchním praporčíkem VeV-VA št. prap. Vladimírem Blažkem pro ně bude připraven týdenní kariérový kurz. Je naprosto klíčové, aby docházelo k jejich interakci přímo s vojáky z útvarů a byli bráni jako rovnocenní partneři. Mojí osobní ambicí je rozjet projekt pro zraněné válečné veterány. Formu už mám v hlavě, nyní dochází ke kontaktu s nimi a zjišťování, jestli by vůbec o takovou spolupráci stáli. Věřím, že ano, osobně si jich nesmírně vážím. Pokud přejdeme zpět k mým oblíbeným papírům, připomínkujeme s inspektorem AČR panem genmjr. Schulcem Zákl 1, kde se zaměříme na formu bojového étosu a hodnot, které vnímáme jako velice klíčové pro výchovu rekrutů. A já budu pokračovat v nastaveném tempu objíždění útvarů a výcviků, kdy je pro mě alfa a omega voják a jeho vybavení.

vrchní praporčík AČR št. prap. Peter Smik

Zaznamenal: Michal Voska, foto: archiv

Podzimní výcvik 41. mpr na Hradišti

„41“ na Doupově

Během dvou čtrnáctidenních podzimních cvičení prověřil žatecké vojáky 41. mechanizovaného praporu nejen komplexní výcvik, ale zároveň i drsné počasí Doupovských hor ve vojenském újezdu Hradiště. První cvičení prověřilo zejména rotu logistiky, druhé bylo zaměřeno především na střelby.

Prvního cvičení se zúčastnilo 350 vojáků a byl to první společný výcvik celého praporu po návratu ze zahraniční operace. Navíc se uskutečnil pod velením nového velitele praporu podplukovníka Stanislava Kočici.

„První týden byl výcvik především zaměřen na prověření schopností roty logistiky při samostatném působení v terénu při zásobování bojových jednotek. Druhý týden působily jednotlivé mechanizované roty na různých místech vojenského újezdu. Tam od pondělí do čtvrtka cvičily bojové drily, útoky a obrany čet za podpory bojových vozidel Pandur,“ upřesňuje podplukovník Stanislav Kočica.

Drsné podmínky Doupovských hor prověřily nejenom sladěnost celého praporu při bojovém nasazení jednotky v poli, své schopnosti musela prokázat rota logistiky s novou zabezpečovací technikou včetně nových Tater a vyprošťovacího vozidla Tatra 815.

Rota logistiky při bojovém nasazení

Hlavní cíl cvičení byl zaměřen na rotu logistiky, která byla v rámci bojového scénář vysunuta do týlu, působila samostatně a postupně na ní byly vedeny jednotlivé incidenty.

„Pro rotu logistiky byly důležité zejména přesuny, dále pak vybudování prostoru rozmístění, maskování techniky. Jejím úkolem bylo působit tak, aby nebyla odhalena nepřítelem,“ vysvětluje velitel Kočica.

Zároveň museli vojáci logistiky plnit svůj hlavní úkol – zabezpečovat bojové jednotky v poli. Doplňovali pohonné hmoty i munici, vojáky zabezpečovali stravou včetně vybudování polní kuchyně. Během 72 hodin museli permanentně řešit krizové situace včetně dopravní nehody, odsunu nepojízdného vozidla nebo změny trasy kvůli její neprůjezdnosti.

„Po celou dobu fungovalo místo velení, kde se sbíhala jednotlivá hlášení o vzniklých incidentech, takže během cvičení si i velitelský štáb ověřil své schopnosti při řešení vzniklých problémů a komunikaci s vojáky v poli,“ dodává podplukovník Stanislav Kočica.

Mše na nejvyšším vrcholku

Obvyklá ranní nedělní bohoslužba proběhla na nejvyšším místě Doupovských hor. Mši vedl kaplan žateckého praporu nadporučík Vladimír Moravec. „Naším posláním je především duchovní a lidská podpora vojáků v jejich náročné službě,“ říká nadporučík Moravec. „A proto tuto mši přímo v přírodě na vrcholku hor považuji během výcviku za okamžik, kdy se mnozí mohou alespoň na okamžik zastavit, ponořit se do svého nitra a chvíli být sám se svými myšlenkami. Výcvik je náročný a během čtrnácti dnů v terénu je tento okamžik pro mnohé vojáky vystoupením z každodenních úkolů.“

Zaměřeno na střelby

Vojáci 41. mechanizovaného praporu obsadili v rámci druhého podzimního cvičení všechny střelnice a cvičiště nejrozlehlejšího výcvikového prostoru české armády.

Na programu byly střelby vojáků celého praporu z ručních zbraní. Na střelnici bojových vozidel pak zajížděla do palebných postavení bojová kolová vozidla Pandur. Vzápětí se ozval charakteristický zvuk protitankových řízených střel Spike odpálených z bojových vozidel.

„Přesunutím do výcvikového prostoru jsme zahájili samotný výcvik, který je pro nás prověrkou sladěnosti praporu,“ říká podplukovník Kočica. „Máme zde i mnoho nováčků, někteří z nich přišli na prapor nedávno, na těchto dvou cvičeních jsou to jejich premiéry.“

Vojáci zde během čtrnácti dnů drilovali taktiku a především střelby. V ručních zbraních se jednalo o střelbu v pohybu, ale i za ztížených podmínek. Součástí výcviku byly i přesuny na delší vzdálenosti a působení v terénu ve dne i v noci.

Text: Jana Deckerová, foto: 41. mpr Žatec

Výcvik
den po dni

Operace **IRON SWORD**

Vojenský újezd Hradiště v Doupovských horách se na deset dnů stal zázemím pro 700 vojáků a 100 kusů vojenské techniky ze 42. mechanizovaného praporu z Tábora. O výcviku informovali trochu netradičně a zaznamenali ho textově i fotograficky den po dni.

1. DEN

Zahajujeme stěžejní cvičení našeho praporu v letošním roce. Přesun veškeré techniky a vojáků do vojenského újezdu Hradiště v Doupovských horách probíhá po vlastní ose. Cvičení se zúčastní téměř 700 vojáků, k dispozici mají 100 kusů vojenské techniky.

2. DEN

Součástí našeho 42. mpr je také mechanizovaná rota aktivní zálohy. Přijelo 32 motivovaných a odhodlaných záložníků včetně žen. Jejich výcvik probíhal na střelnici Žďár, kde na pěti stanovištích opakovali a prohlubovali své znalosti a dovednosti při ovládání ručních zbraní, střelby z RPG a hodu útočným granátem. Tato rezervní složka naší armády se připravuje s odhodláním být v případě potřeby k dispozici profesionální armádě.

3. DEN

Příprava každého cvičení zabere mnohem více času než jeho samotné provedení. Vše si musíme předem naplánovat a pak ve vojenském prostoru zkorigovat s aktuální skutečností. Podle námětu rotního taktického cvičení (RTC) připravujeme různé taktické situace za pomoci terčů. Zároveň probíhá ženijní příprava, hloubí se například okopy pro techniku. Pro cvičící jednotku je však rozmístění nepřítele do poslední chvíle utajeno a na vzniklou situaci musí okamžitě reagovat.

4. DEN

Bojové střelby družstva byly stěžejním bodem dnešního dne. Kdo hrál hlavní roli? Především příslušníci aktivní zálohy. Podle rozhodčích a velitele jednotky npor. D. P. se jí zhostili velmi dobře, a to navzdory krátkému času pro výcvik. Celý prapor se intenzivně připravuje na RTC. Rota logistiky provedla kontrolu sladěnosti s kolegy z Pardubic. Počasí, tolik typické pro Doupovské hory, tedy sluníčko, rychle střídané větrem a deštěm, neohrozilo ani střelby minometné baterie.

5. DEN

Nejsou vždy vidět a jejich činnost bývá skryta v pozadí. Víte, o kom je řeč? Přece o rotě logistiky. Tuto důležitou jednotku našeho praporu nelze opomenout. Proto jsme nakoukli do zázemí kuchyně a dílny. Byli jsme u vydání bojového rozkazu velitelky roty i následného vydání rozkazů velitelů jednotlivých čet. Rota logistiky bude během svého odborného taktického cvičení (OTC) plnit bojové úkoly, proto příslušníci aktivní zálohy dnes trénovali zabezpečení jejich ochrany při přesunech.

6. DEN

Přípravy skončily. Na základě smlouvy o pomoci v rámci Aliance, jejíž součástí je i naše úkolové uskupení, jsme byli vysláni chránit hraniční prostor fiktivního státu Lenzin. Na jeho hranicích eskalovala bojová síla státu Unie, který chce část Lenzinu anektovat. Jak jsou naše jednotky na boj připravené, prověří nejbližší tři dny včetně ostrých bojových střeleb. Tohoto cvičení se účastní téměř 700 vojáků ze 4. brn, 41. mpr, 44. lmopr, 131. do, 141. prlog, 102. pzpr, 22. zVrl a 212. tl. RTC a OTC právě začíná.

7. DEN

Přesun k hranicím. Hlavní úkol dne není lehký. Obrněnec mimo vozovku, nástražné systémy vyřazující vozidla, separatisté útočící na kolony vozidel a civilisté, kteří zablokují křižovatku. Tyto incidenty a mnoho dalších je připraveno a realizováno na cvičící jednotky. Na konci dne se jednotky po téměř stokilometrovém přesunu rozvinuly a zaujaly rozmístění mimo boj. Celý scénář, precizně připravený ze strany zpravodajské skupiny, měl i leteckou podporu bojového letounu Gripen.

8. DEN

Napětí v pohraničí sílí! Místní obyvatelstvo vyvolává konflikty. Úkol je jasný. Za každou cenu musíme zabránit anektování území spřáteleného státu. Tento den nás navštívil velitel 4. brn plukovník gšt. Josef Trojánek. Pro potřeby výcviku máme ve své sestavě i baterii houfnic Dana ze 131. dělostřeleckého oddílu 13. dělostřeleckého pluku. Stejně jako předešlý den byl veden boj za letecké podpory vzdušných sil AČR, zastoupené našimi bojovými letouny L-159 Alca. Schyluje se k boji. Bitva, při které naše jednotky nedokázaly zadržet silnějšího nepřítele, nás donutila stáhnout se zpět do předem vybudované obrany.

9. DEN

Naše jednotky zajistily materiály z nepřátelského bezpilotního letounu, které dokazují, že nepřítel získal citlivé informace o našem rozmístění i aktivitách. Obranné pozice prozrazeny naštěstí nebyly. Přeskupením jednotek a dobrou taktikou jsme nepřítele definitivně zadrželi. První úkol jsme splnili. Tím druhým bylo udržet nepřítele do té doby, než nás posílí spřátelené jednotky Aliance. Důležitou součástí RTC byla i certifikace minometné baterie, která je důležitá pro jejich působení v zahraniční operaci.

10. DEN

Cvičení končí. Celkové vyhodnocení provedl velitel praporu podplukovník Daniel Cekul.

Text a foto: npor. Petr Haška a rtm. Zdeněk Koza

Čeští vojáci jsou společně s prapory Polska, Španělska a Velké Británie součástí mezinárodní brigády

Síly **rychlé reakce**

Na bázi 71. mechanizovaného praporu „Sibiřského“ je vystavěno úkolové uskupení AČR, které je v letech 2019–2021 zařazeno do sil rychlé reakce NATO. Čeští vojáci jsou součástí mezinárodní brigády, která čítá přibližně 5 000 vojáků. V roce 2020 budou zařazeni do nejvyšší pohotovosti v rámci NATO (VJTF – Very High Readiness Joint Task Force), kdy budou připraveni reagovat na hrozby pro členské země Aliance kdekoli ve světě během pouhých pěti dnů. České úkolové uskupení zahrnuje tisíc příslušníků a tvoří jej manévrové jednotky 71. mechanizovaného praporu, posílené o jednotky bojové podpory a zabezpečení a další specialisty z celkem 16 útvarů AČR. Vše pak doplňuje rumunská rota.

Intenzivní příprava na zařazení do těchto jednotek probíhala již od roku 2018. Zahájena byla plánovacími konferencemi, na kterých velitelé jednotlivých praporů sladili přípravu na společné působení v silách VJTF. Další součástí přípravy byly tzv. Battle Staff Training (BST) na území Polska, výcvik za účelem sladění štábů brigády a jednotlivých praporů nebo série štábních nácviků za pomoci počítačové simulace zaměřených na sladění práce mezinárodních štábů. Po této teoretické přípravě následovala již příprava s účastí vojsk. 71. mechanizovaný prapor zahájil výcvik rotních úkolových uskupení, který vyvrcholil kontrolami sladěnosti rot a taktickými cvičeními s bojovou střelbou za bojové podpory tankové a minometné čety i letecké podpory. Součástí přípravy bylo nasazení 1. a 2. úkolového uskupení minometné baterie v Lotyšsku jako

A fakta

Síly VJTF se skládají z brigády čítající přibližně 5 000 vojáků, podporované leteckými, námořními a speciálními silami. Jejich cílem je zajištění vysoce profesionální a velmi rychlé reakce v případě potřeby ochrany integrity a celistvosti teritoria NATO. Jednotky VJTF jsou schopné vykonávat široké spektrum úkolů včetně okamžité reakce při kolektivní obraně členů Aliance dle článku V, zajištění operací krizového řízení, schopnosti okamžitého nasazení k zajištění podmínek pro nasazení dalších jednotek, podpory mírových operací i zajištění pomoci při katastrofách a ochraně důležitých infrastruktur.

Bez spojení není velení

122 mm minomet

součást eFP (enhanced Force Presence). Následovalo mezinárodní cvičení Lampart 2018, kterého se v listopadu 2018 v polském výcvikovém prostoru za českou stranu účastnilo více než 250 vojáků s 60 kusy techniky. V roce 2019 již probíhal společný výcvik celého úkolového uskupení AČR NRF 2019–2021, při dubnovém cvičení Czech Lizard 2019 za přítomnosti mezinárodních pozorovatelů a hodnotitelů ze struktur NATO bylo certifikováno pro své zařazení do této hotovosti s výtečným hodnocením. Následně byla za přítomnosti pozorovatelů a hodnotitelů z NATO v červnu 2019 certifikována celá mezinárodní brigáda na cvičení Dragon 2019.

Spolupráce s Rumunskem

Samostatnou kapitolou je pak nadstandardní spolupráce s 811. pěším praporem Rumunska. Součástí 71. mechanizovaného praporu na roky 2019–2021 je i pěší rota 811. praporu. V září 2019 se uskutečnilo v prostředí rumunských hor společné mezinárodní cvičení Transylvanian Dragon I, během kterého měli vojáci unikátní možnost vyzkoušet si taktiku vedení bojové činnosti v horách a naprosto neznámém prostředí a provádět přesuny na velké vzdálenosti maximální možnou rychlostí. V rámci brigády VJTF na bázi 21. brigády střelců Podhalańských 71. mpr úzce spolupracuje také s jejími prapory a rovněž se účastní společných výcviků s prapory Velké Británie a Španělska na území Polska. Významný podíl na vysokém stupni vycvičenosti celého ÚU AČR mají prvky bojové podpory z 13. dělostřeleckého pluku, 22. základny vrtulníkového letectva a prvky bojového zabezpečení ze 14. pluku logistické podpory. Významnou součástí přípravy v posledních letech byla spolupráce s příslušníky základen vzdušných sil v Náměšti a Čáslavi. Výcvik s ostrou střelbou bitevníků L-159 a vrtulníků Mi-24 během bojových střeleb manévrových jednotek je již nedílnou součástí přípravy.

Kurzy angličtiny

Vzhledem k působení v mezinárodním prostředí byla maximální pozornost v uplynulých dvou letech věnována vzdělávání jednotlivých funkcí absolvováním kurzů anglického jazyka, odborných kurzů doma i v zahraničí. Příslušníci ÚU absolvovali kurzy v Německu, USA, Izraeli, Itálii, Slovensku, připravovali se na území Polska, Rumunska, Německa, Litvy, Lotyšska, ale i Norska a Kanady. Všichni rovněž museli absolvovat lékařské prohlídky a testy na OPL. V roce 2020 se budou jednotky ÚU VJTF na bázi 71. mechanizovaného praporu účastnit několika zahraničních cvičení v Polsku (Lama 2020), Litvě (Briliant Jump a Iron Wolf 2020) a Rumunsku (Transylvanian Dragon II a III). Na území ČR se pak bude odehrávat cvičení prověřující schopnosti sil velmi rychlé reakce Adamant Warrior 2020 za účasti 150 vojáků z Rumunska a pozorovatelů NATO.

Rozvíjení samostatnosti

Na konci listopadu hraničtí vojáci absolvovali poslední letošní polní výcvik, jehož cílem bylo udržení a prohloubení schopností manévrových jednotek se začleněnými příslušníky ostatních útvarů. Vojáci se zdokonalovali

Minometka v akci

Vojáci při zrychleném přesunu

Odpálení RPG

v pohybu na bojišti, vyhledávání a ničení cílů, využití dělostřeleckého průzkumu či logistické podpoře bojujících jednotek. Absolvovali kontrolní cvičení ze střelby z ručních zbraní, házení ručních granátů i výcvik řidičů automobilové i pásové techniky. „Hlavní pozornost nyní věnujeme nejnižším velitelům," přibližuje cvičení jeho řídící kapitán David Kremlička. „Potřebujeme maximálně rozvinout jejich samostatnost, schopnost rychlé orientace v bojové situaci a následné přijetí adekvátních rozhodnutí. Nacvičujeme jejich komunikaci s leteckou i dělostřeleckou podporou tak, aby dovedli využívat tyto přidělené prvky, uměli navést minometnou palbu, vyžádat palbu vrtulníků či bitevníků nebo správně využít ženijní jednotku. A protože jsme ve vrcholové fázi přípravy, používáme ostrou munici jak v případě letectva, tak i u pozemních jednotek a minometné baterie," dodává kapitán Kremlička. Výcvik jednotky NRF je již druhým rokem mnohem intenzivnější, než bývá obvyklé, je nutné být připraven na různé druhy operací. Ani se zařazením do nejvyššího stupně pohotovosti však nepoleví. Další cvičení obdobného rozsahu čeká vojáky již v březnu příštího roku.

Text: Michal Voska, pplk. Petr Blecha,
foto: Michal Voska

Armáda získá osm víceúčelových vrtulníků UH-1Y Venom a čtyři bitevní AH-1Z Viper

Nové vrtulníky v roce 2023

Oba typy vrtulníků jsou součástí řady H-1. Jejich výhodou je vzájemná shoda až 85 % dílů, ze servisního hlediska jde tedy o ideální řešení. UH-1Y Venom a AH-1Z Viper tvoří páteř helikoptérové flotily americké námořní pěchoty. Jde o moderní, prověřené stroje. Česká republika je získá za 14,6 miliardy korun do roku 2023 na základě mezivládní dohody s USA

AH-1Z Viper na Dnech NATO

Cena za dvanáct nových strojů se shoduje s tím, kolik by za ně zaplatila armáda USA. Zahrnuty jsou v tom nejen samotné vrtulníky, ale také výzbroj a munice, náhradní díly, výcvikový simulátor a prvotní přeškolovací výcvik pilotů a technického personálu. Výhodou je forma smlouvy vláda-vláda, která zaručí bezpečnost a spolehlivost dodávek. Z hlediska zapojení českého obranného průmyslu počítá resort obrany s minimálně 30 procenty hodnoty zakázky ve prospěch českých podniků.

UH-1Y Venom

UH-1Y dokáže operovat i v těch nejnáročnějších klimatických podmínkách, od arktického chladu až po pouštní horka. V přední části kokpitu sedí dva piloti vedle sebe. V zadní části kabiny je prostor pro přepravu cestujících nebo materiálu. Dvojice turbohřídelových motorů T700-GE-401C o výkonu 1 800 koní pohání čtyřlistý hlavní rotor i menší ocasní rotor. Venom dosahuje maximální rychlosti 314 km/h a cestovní rychlost 272 km/h. Vrtulník vydrží ve vzduchu 3,3 hodiny, má dostup více než 6 100 m a stoupavost 12,8 m/s. Venom může být vyzbrojen dvojicí kulometů M240 ráže 7,62 mm, GAU16/A ráže 12,7 mm nebo rotačními kulomety GAU17/A ráže 7,62 mm. Pozemní cíle však dokáže velmi účinně eliminovat i neřízenými raketami vzduch-zem Hydra 70 nebo raketami s laserovým naváděním APKWS.

AH-1Z Viper

AH-1Z Viper byl vyvinut na bázi stroje AH-1 W SuperCobra. Hlavní rotor vrtulníku je čtyřlistý a vyrobený z kompozitních materiálů. Pohon je shodný s Venomem. Vrtulník dosahuje maximální rychlosti 370 km/h a s externími palivovými nádržemi doletí až 685 km. Maximální dostup stroje je více než 6 000 m a rychlost stoupání dosahuje 14 m/s. Kokpit dvoučlenné posádky má tandemové uspořádání, přičemž vrtulník může být pilotovaný z předního i zadního stanoviště. Všechny relevantní parametry mise jsou zobrazeny prostřednictvím barevných displejů. Základní výzbroj vrtulníku tvoří tříhlavňový rotační kanon M197 ráže 20 mm s palebným průměrem 750 nábojů. Na konce křídel lze umístit dvojici raket vzduch-vzduch AIM-9 Sidewinder. Na čtyřech závěsných bodech pod křídly mohou být neseny bloky neřízených raket vzduch-zem Hydra 70 ráže 70 mm, řízené rakety vzduch-zem AGM-114 Hellfire nebo zápalné pumy Mk 77.

Text a foto: Michal Voska

Nová grafika **VFS**

Již čtyři roky v resortu Ministerstva obrany ČR působí Vojenský fond solidarity pomáhající vojákům a jejich rodinám, které se potýkají s těžkými životními překážkami. S rostoucí aktivitou a významem fondu vyvstala i potřeba nové grafické identity, která by lépe vystihovala jeho fungování a poslání. Nová grafika Vojenského fondu solidarity byla oficiálně představena široké veřejnosti dne 5. září 2019 na tiskové konferenci v prostorách Generálního štábu AČR. „Přemýšleli jsme nad několika variantami nového vizuálu a nakonec jsme se nechali inspirovat grafikou našeho kapesního kalendáře, který jsme vydali pro rok 2019. Motiv pravidelně se opakujících barevných čtverců s prosvítajícími tvářemi znázorňuje různé odbornosti vojáků a vojákyň napříč celou armádou, jimž je pomoc Vojenského fondu solidarity určena. Zároveň ale také znázorňuje, že i my, vojáci, myslíme na naše kolegy a jejich rodiny, jež postihla tragická událost," uvedla k nové informační grafice předsedkyně výboru fondu brig. gen. Lenka Šmerdová a na závěr dodala: „Aktuální grafický design doplňuje oficiální motto fondu ‚Díky vám můžeme pomáhat', které přesně vystihuje naši vizi a to, kým jsme. Pevně věřím, že srozumitelně komunikovaná image nás dokáže výrazně zviditelnit a dále posunout k úspěšnému rozvoji."

Fotoreportáž
Uctění památky válečných veteránů

Londýnský **pochod**

Ve Spojeném království se Den vzpomínek, takzvaný Remembrance Day (u nás Den válečných veteránů) slaví pochodem v centru Londýna. K tisícům veteránů se tento rok připojilo také třicet českých novodobých veteránů, účastníků zahraničních operací na Balkáně, v Iráku nebo v Afghánistánu. V průvodu nechyběla ani paní Štěpánková a Marcinová, matky našich padlých vojáků z loňského roku.

Syn Ladislavy Štěpánkové Patrik Štěpánek zahynul vloni v srpnu ve svých pětadvaceti letech na misi v Afghánistánu. „Byla bych nejradši, kdyby tady byl Patrik, aby ten si to prošel, protože já tu nemám být. Tady mají být ti kluci," řekla Ladislava Štěpánková, která přijela do Londýna uctít synovu památku. „Je to pocta všem vojákům, kteří padli za to, aby ostatní mohli žít v klidu a míru," dodala a připomněla tak význam celé akce. S třemi desítkami českých veteránů byla v Londýně i Jitka Marcinová. Její syn Martin zahynul během sebevražedného útoku poblíž základny Bagrám v Afghánistánu spolu se Štěpánkem. „Je to pro mě symbolické uzavření toho všeho, co se nám přihodilo. Chtěla bych se přenést přes ten smutek, přes ten žal, který v sobě nosím," uvedla.

Pochod válečných veteránů se ve Velké Británii odehrává už poosmadevadesáté. Před třemi lety se jej poprvé zúčastnili i čeští vojenští veteráni, ale v České republice se tato tradice teprve rodí. Pochod válečných veteránů se odehrává vždy v neděli před 11. listopadem, tedy dnem válečných veteránů, kdy si připomínáme konec 1. světové války. Londýnského pochodu se pravidelně účastní deset tisíc veteránů a většinou mu přihlížejí členové královské rodiny. Tradicí je také umístění křížků a vlčích máků ve Westminsterském opatství. Nyní zde jsou i křížky se jmény a portréty všech novodobých válečných veteránů z České republiky. Jejich účast organizoval spolek Československý legionář – SPIA Czech bez jakýchkoliv dotací. Pochodu se účastnili pouze vojáci Commonwealthu, Poláci a my. Kromě pietní vzpomínky v Londýně spolek vysázel i 6 000 stromů jako symbol uctění památky veteránů.

Text: Michal Voska, foto: archiv Československý legionář – SPIA Czech

ARE OUR SALVATION BUT THE
PROVIDE THE MEANS OF VICTORY
CHURCHILL SEPTEMBER 1940

FOYLES
PLEASE HELP THE POPPY APPEAL
PLEASE HELP
THE POPPY APPEAL

Domino

V pátek 1. listopadu se na 24. základně dopravního letectva Praha-Kbely uskutečnil slavnostní nástup u příležitosti předání funkce velitele letecké základny. Dosavadního velitele plukovníka gšt. Davida Klementa nahradil ve funkci plukovník gšt. Martin Nezbeda.

V areálu 21. základny taktického letectva Čáslav se konal nácvik dekontaminace letecké techniky a personálu 213. výcvikové letky. Odmoření pilota i stroje L-39 Albatros trénovali vojáci 31. pluku radiační, chemické a biologické ochrany Liberec. Rozvinutí soupravy pro dekontaminaci osob typu SDO-3 trvá zhruba 150 minut, její svinutí 90 minut. Za hodinu je schopno podstoupit hygienickou očistu až 150 osob.

Začátkem listopadu se ve Slavnostní síni Národního památníku v Praze na Vítkově uskutečnil nástup příslušníků Armády ČR, kteří se vrátili z působení v zahraničních operacích v Afghánistánu a Mali. Medaile Za službu v zahraničí převzalo173 vojáků 12. strážní roty Úkolového uskupení AČR Resolute Support v Afghánistánu a pět příslušníků 4. skupiny Armády ČR, kteří působili na velitelství mise MINUSMA v Mali. Vybraní vojáci také obdrželi Záslužné kříže ministra obrany ČR, Čestné odznaky AČR Za zásluhy, odznaky Za bojový kontakt a věcné dary.

V iráckém Bagdádu se na tamní policejní škole uskutečnil v říjnu výcvik policejních složek ve zvládání davových nepokojů a demonstrací, tzv. Crowd and Riot Control (CRC). Výcviku se účastnili příslušníci 5. výcvikové jednotky Vojenské policie, kteří zde působí od letošního srpna. Češi zde mají nepostradatelnou roli při výcviku iráckých bezpečnostních sil i v dalších oblastech jako je střelecká příprava, policejní taktika, zdravotnický kurz CLS (Combat Lifesaver) nebo patrolování. Na výcviku CRC se s českými vojenskými policisty společně podílejí italští Carabinieri, kteří jsou v této problematice speciálně vycvičeni.

Začátkem listopadu podepsali zástupci Ministerstva obrany a společnosti ARGUN, s. r. o., smlouvu o pořízení ochranných přileb pro vojáky. Za resort obrany dokument podepsal náměstek ministra obrany pro řízení sekce vyzbrojování a akvizic MO Filip Říha a za firmu ARGUN, s. r. o., jediný společník Stanislav Petr. Po uzavření této rámcové dohody proběhnou kontrolní a vojskové zkoušky. V případě, že budou úspěšné, zašle uživatel společnosti ARGUN, s. r. o., výzvu k poskytnutí plnění. To by mělo proběhnout do 150 dnů od jejího podpisu. Finanční rámec rámcové dohody činí 435 mil. Kč a doba její platnosti je do 30. listopadu 2020.

Mezinárodní centrum NATO The Joint Chemical, Biological, Radiological and Nuclear Defence Centre of Excellence (JCBRN Defence COE) ve Vyškově pořádalo ke konci roku první konferenci poradců JCBRN Defence COE pro ochranu před následky rozsáhlých incidentů způsobených chemickými, biologickými, radiologickými a nukleárními látkami při nehodách nebo v důsledku teroristických útoků.

Ondráš mezi vojáky v Pobaltí

Vojenský umělecký soubor Ondráš ve spolupráci s českými velvyslanectvími a spojeneckými základnami představil během deseti dnů naši kulturu v Pobaltí. Kromě dalších vojenských základen navštívil soubor i naše vojáky přímo v hangáru na základně Ämari, kde naši piloti drží hotovost v rámci systému NATINAMDS (Integrovaný systém protivzdušné a protiraketové obrany NATO).

První zastávkou na desetidenní cestě do Pobaltí bylo Estonsko, kde měl Ondráš první představení ve Státní knihovně v Tallinnu. Na základně Ämari je pak přivítali čeští vojáci.

„Pro naše vojáky připravil soubor vystoupení s názvem Krajinou času," řekl o návštěvě Ondráše kapitán Vladimír Ficenec z 3. úkolového uskupení Baltic Air Policing. „Ačkoliv letecký hangár není svou dispozicí ani akustikou vysloveně přizpůsoben k podobným představením, podařilo se nám vytvořit takové prostředí, které naše vojáky na chvíli přeneslo úplně jinam. Bylo to pro nás příjemné rozptýlení od plnění našich úkolů v zahraniční operaci."

Druhá zastávka v Lotyšsku zahrnovala tři velká vystoupení. To první se konalo přímo na vojenské základně Ädaži. Tady ho navštívili nejen vojáci našeho kontingentu, ale i vojáci ze Slovenska, Polska, Kanady, Španělska, Itálie a domácí armády Lotyšska. Vystoupení Ondráše sklidilo mezi vojáky velký úspěch a náš folklor tu velmi zabodoval. Zajímavou zastávkou na půdě Lotyšska bylo vystoupení v jednom z nejmodernějších koncertních sálů v Evropě Amber Hall ve městě Liepaja. Další vystoupení se uskutečnilo ve spolupráci s českým velvyslanectvím, které uspořádalo představení pro celý diplomatický sbor v sále Lotyšského národního symfonického orchestru Velka Gilda v Rize.

Své pobaltské turné zakončil Ondráš ve Státní filharmonii v litevském Kaunasu pod patronátem velvyslance České republiky Korselta.

„Zahraniční cesty jsou pro náš soubor zajímavou inspirací a zpestřením v naší práci," informoval Lukáš Bednařík, vedoucí uměleckého úseku VUS Ondráš. „Prezentace naší kultury a tradic v zahraničí je pro nás vždy velkou výzvou. Mohu prozradit, že diváci bývají často překvapeni a nadšeni touto formou prezentace Ministerstva obrany České republiky. A v Pobaltí tomu nebylo jinak. Většina armád se může prezentovat pouze klasickými dechovými orchestry a v tomto ohledu je Vojenský umělecký soubor Ondráš v zahraničí opravdovým unikátem."

Soubor prezentuje Českou republiku a Ministerstvo obrany ČR v zahraničí pravidelně. „V poslední době jsme zaznamenali velký ohlas z naší cesty po Japonsku, spolu s Ústřední hudbou AČR jsme vystoupili na světoznámém festivalu vojenských hudeb The Royal Edinburgh Military Tattoo ve Velké Británii a velmi úzce spolupracujeme se státními soubory zemí Visegrádské čtyřky," dodal Lukáš Bednařík.

Text: Hana Novosadová, foto: VUS Ondráš

Představujeme příslušníky aktivní zálohy a jejich profese

Záložníci pod lupou

Pavel Kopecký, narozen v roce 1974, žije v Praze

Vojnu absolvoval v Hradci Králové-Klecanech. Žije sám, má jedenáctiletého syna Aleše. I jeho žena byla vojákem z povolání. Původně vyučený letecký mechanik (1993), potom průmyslovka (2002) a vyšší odborná škola (diplomovaný zdravotnický záchranář, 2008). VŠ, ČVUT – katedra zdravotnických oborů a ochrany obyvatelstva, tři roky Plánování a řízení krizových situací a dva roky Civilní nouzové plánování (2017). Základní vojenskou službu absolvoval u VÚ 7509 1997/1998 Klecany, Hradec Králové, výcvikový prapor vzdušných sil, pozice spojař, velitel družstva, četař.

Civilní profese

Po vyučení pracoval jako technik-dispečer technologického centra. Poté jako živnostník – klimatizace a správa budov. Po vystřízlivění z podnikání ho vzrůstající zájem o zdravotnictví a první pomoc a vliv kamarádů vedl k tomu, že nastoupil k zdravotnické záchranné službě. Po práci se věnuje radioamatérské činnosti, speleologii, výletům do přírody, střelbě a poslední dobou světu post-apo.

Vztah k armádě

Armáda ho zajímala vždy pro svoje specifické možnosti, techniku a celkově pro určitý druh disciplíny a organizace. Po nástupu na vojnu lehce prozřel, technika byla zastaralá, leckdy nefunkční, vše běželo samospádem a čekalo se avizované ukončení ZVS. Přesto byla snaha dodržovat osnovy a postupy výcviku, leckdy i trochu na hraně a proti vůli tehdejších velitelů.

Kdy se o AZ dozvěděl

O AZ věděl od začátku jejich působení, ale tehdy šlo pouze o první dobrovolná cvičení a o vzniku AZ se jen mluvilo. Jako jejich vznik bere rok 2004. Postupem času zjistil, že několik kamarádů u různých strážních rot již slouží a mluví o nich s nadšením větším než o ZVS. Ve středočeské rotě jich bylo asi nejvíc, navíc s jejími členy spolupracoval na zdravotnických soutěžích a po několika letech přemlouvání a ustálení rodinné situace se odhodlal pro vstup.

Motivace pro vstup do AZ

Jak již bylo napsáno, rozhodující byl, zejména vliv kamarádů plus možnost využít zkušenosti i mimo civilní sféru. A v neposlední řadě sehrála roli krize středního věku, kdy se člověk sám sebe ptá, zda ještě může být něčím užitečný.

Ohlasy okolí

Reakce okolí byly vesměs pozitivní, dost lidí jej má s určitým typem military chování zažitého, ti překvapeni moc nebyli. U druhých to bylo významné hvízdnutí s pozdviženým obočím, protože je stále tak trochu rebel. V zaměstnání to ovšem kromě nejbližších kolegů, šéfa a účetní neví nikdo, někteří partneři a dodavatelé by se jistě podivili.

Pozice v AZ

Po zhruba půlročním kolečku se stal v roce 2017 členem Pěší roty AZ KVV hl. m. Praha, kde se zrovna uvolnilo místo na rotním obvazišti. Nastoupil v hodnosti rotmistra na funkci mladšího zdravotnického záchranáře. Jejich rotní obvaziště je k dispozici 24 hodin denně a slouží v něm celkem čtyři lidé. Střídají se ve službě po dvojicích, v případě potřeby však pracují všichni. Pro jednotku zajišťují nejen zdravotnickou službu, ale i zdravotnický výcvik a přípravu cvičných situací. Při nácviku mu pomáhají různé pomůcky, např. upravený oděv vz. 95, který umožnuje opakované rozstřižení a zakrývá namaskované zranění do poslední chvíle. „Na ošetřovně nejraději nedělám nic, protože když už se začneme hýbat a nejde o cvičení, jde vždy do tuhého," uvádí Pavel Kopecký. Členové roty u nich vždy najdou teplý nápoj, slova útěchy a v neposlední řadě i odbornou pomoc.

Četnost cvičení

Dle jeho názoru jsou delší cvičení (10–14 dní) lepší než spousta malých o délce 4–5 dnů. Přeci jenom než se člověk přepne z civilního módu na ten vojenský, vyřídí se fasování, zdravotní prohlídky, přesun do prostoru cvičení, zabydlení se, tak je jeden den pryč. To samé při odjezdu. A také chvilku trvá, než se ošetřovna vybalí a nachystá.

Ohlasy vojáků z povolání

Během krátkého působení v AZ se setkal většinou s pozitivním přístupem, přesto se bohužel čas od času najde někdo, kdo má potřebu zdůraznit rozdíl mezi AZ a VZP. Jedná se většinou o nedorozumění, které se skoro vždy vysvětlí. Dokonce se stává při konci cvičení, že přijde velitel od VZP a nešetří pochvalou, že se bál, jak to bude fungovat, a byl příjemně překvapen. Příkladem jsou poslední ostré střelby, ale i řada cvičení, například ochrana rozvodny aj.

Pozice vojáka z povolání

Mnoho mladších kolegů časem zjistilo, že je služba u AZ dostatečně nenaplňuje, že by chtěli profesně postoupit dál. Předchozí služba u AZ je podle jeho názoru výhodou v další kariéře, nedostavuje se deziluze a určité rozčarování nad novým povoláním, jako u nováčků, kteří prodělali jen vstupní výcvik. Dodnes je někteří bývalí kolegové navštěvují a rádi vzpomínají na léta strávená u této roty. Osobně o vstupu do profesionální armády vzhledem k věku neuvažuje, případnou nabídku by však důkladně zvážil.

Na základě vyprávění Pavla Kopeckého
připravil Michal Voska, foto: archiv Pavla Kopeckého

Armáda České republiky je již patnáct let plně profesionální

Zrušení odvodů

Rok 2004 představoval pro náctileté zásadní mezník. V březnu tohoto roku nastoupilo do Armády ČR posledních 878 branců. Ty už ale nečekal rok služby, ale necelých devět měsíců. Do civilu odešli 22. prosince. Od tohoto okamžiku již armádní řady tvořili výhradně dobrovolní zájemci, tedy profesionální vojáci.

Ale podívejme se na historii doplňování armád trochu podrobněji. Vysloveně přelomovým byl pro branné zřízení v Evropě rok 1793. Ve Francii byl nejprve dekretem a o pět let později dokonce zákonem zaveden princip branné povinnosti. Podle něho měl každý občan státu povinnost vykonávat vojenskou službu. Neměl přitom možnost se nechat vykoupit ani zastoupit. Díky těmto doslova revolučním opatřením se právě Francii podařilo postavit armádu, která neměla v tehdejším světě co do velikosti obdoby.

Zavedení povinné služby

Rakousko v tomto směru dlouhá léta zaostávalo. K zavedení branné povinnosti došlo až v roce 1858. Vojenská služba tehdy trvala osm let a dva roky pak záloha. Týkala se však pouze určitých sociálních skupin. Zákon obsahoval řadu výjimek, z vojny bylo možné se vykoupit, případně poslat náhradníka. Potřebu skutečně všeobecného branného zákona odhalila až drtivá porážka rakouských vojsk v bitvě u Hradce Králové v roce 1866. Branný zákon,

který pak o rok později zavedl v rakousko-uherské monarchii všeobecnou brannou povinnost, byl součástí celé řady opatření, jež měla reformovat ozbrojené síly. Brannou povinnost musel vykonávat každý osobně, zákon tudíž neznal možnost zastoupení ani osvobození od služby. Délka služby byla upravena na tři roky a u námořnictva pak na čtyři. K dalšímu rozhodnutí o zkrácení délky vojenské služby dochází díky novele branného zákona až v roce 1912. Služba je zkrácena na dva roky, avšak u speciálních druhů zbraní zůstává tříletá a u námořnictva čtyřletá.

Zkracování vystřídalo prodloužení

V samostatném Československu vešel v platnost branný zákon až v březnu 1920. Ten stanovil brannou povinnost pro muže ve věku 20 až 50 let a délku prezenční služby na 14 měsíců. V roce 1923 došlo k prodloužení prezenční služby na 24 měsíců. Následně byla ale její délka zkrácena na 18 měsíců. K původně uvažovanému dalšímu zkrácení v roce 1926 na 14 měsíců však již nedošlo. Toho se dočkali vojáci až v roce 1932.

V roce 1933 se v sousedním Německu dostává k moci Adolf Hitler, což má za následek doslova dramatické zhoršení mezinárodněpolitické situace. Československá armáda na to reaguje přípravou rozsáhlé reformy, jejíž součástí je prodloužení vojenské základní služby na dva roky. Po jejím skončení navíc musel každý voják absolvovat čtyři cvičení v celkové délce 14 týdnů a rotmistři a důstojníci dokonce pět měsíčních cvičení.

Zavedení civilní služby

Po roce 1945 platil předválečný branný zákon, ale branná povinnost vznikala již v 17 letech. K odvodu se chodilo v 19 a na

vojnu se nastupovalo od 20 let. O čtyři roky později došlo k přijetí nového branného zákona č. 92/1949 Sb., který platil až do roku 1990 a stanovil délku vojenské základní služby na 24 měsíců.

I v této době však existovala řada výjimek, například pro studenty, kteří překročili jistou věkovou hranici. Studenti vysokých škol měli navíc možnost absolvovat rok základní služby přímo během studia na vojenských katedrách. Na letní uvolnění či na zkrácení na pět měsíců měli nárok muži, kteří představovali jedinou pracovní sílu v hospodářství, případně měli jiné závažné rodinné důvody.

Novela zákona z roku 1990 zkrátila délku služby na 18 měsíců a uzákonila možnost civilní služby. Muž měl právo odmítnout vojenskou základní službu a nastoupit do civilní služby, která trvala o polovinu déle. Novela zákona z roku 1993 ještě jednou zkrátila délku vojenské základní služby na 12 měsíců.

První profesionální vlaštovičky

Na proces zkracování vojenské základní služby s určitým zpožděním reagovala armáda plnou profesionalizací některých jednotek. Jako první byla plně profesionalizována v roce 1996 výsadková rota 43. výsadkového praporu v Chrudimi pod velením v té době kapitána Petra Procházky. O rok později získala první zahraniční zkušenosti během cvičení Cooperative Nuget v americké Louisianě. Následně byla vyslána do mise SFOR v Bosně a Hercegovině, kde měla za úkol zajistit bezproblémový

Plán na přestavbu bechyňského letiště v moderní základnu

průběh místních voleb. Navíc byly také profesionalizovány všechny velitelské a odborné funkce u praporu. V březnu roku 1999 vstoupila Česká republika do NATO. Armáda na to mimo jiné reagovala s předstihem plnou profesionalizací některých jednotek vyčleněných do aliančních sil. Konkrétně se jednalo o 9. rotu chemické ochrany a přerovskou vrtulníkovou jednotku sil okamžité reakce, které byly zařazeny do sil okamžité reakce NATO. Profesionální rota chemiků vznikla v Liberci již o rok dřív. Byla vyzbrojena tehdejší nejmodernější technikou, výzbrojí a výstrojí. Její výcvik vyl završen v roce 1999 vysláním do mise SFOR II v Bosně a Hercegovině.

Nízká nasaditelnost

Právě zahraniční mise a vyčleňování útvarů do aliančních sil rychlé reakce a později do sil NRF kladlo nemalé nároky na nasaditelnost naší armády. Ještě v roce 2004 disponovala Armáda ČR pouze sedmnácti procenty nasaditelných jednotek. S přechodem k profesionalizaci se sice počítalo, ale až v dlouhodobém

horizontu. Koncepce armády přijatá v roce 1999 vycházela z toho, že o deset let později bude ještě sloužit dvacet tisíc vojáků základní služby.

Procesem profesionalizace se samozřejmě nezabývala jen naše armáda. Jako první ze zemí NATO povinnou vojenskou službu zrušily Spojené státy a Kanada, v Evropě se průkopníkem stala v roce 1962 Velká Británie. Postupně se k ní přidávaly i další alianční země. Tento přechod počátkem nového tisíciletí završovaly armády bývalého východního bloku. Výjimkou v tomto směru byl rakouský Bundesheer. Ten z historických a politických důvodů zachoval vojenskou základní službu až do současnosti.

Zlom přineslo politické rozhodnutí

Zásadní zlom týkající se politického rozhodnutí v těchto záležitostech přišel až

s nástupem Jaroslava Tvrdíka do funkce ministra obrany. Ten předložil v květnu 2003 vládě záměr zrušit vojenskou základní službu k 31. prosinci 2004. V listopadu 2003 vláda schválila reformu armády, která mimo jiné počítala i s ukončením vojenské základní služby v uvedeném termínu. Návrh branného zákona, který ruší základní i civilní službu, podepsal prezident republiky Václav Klaus 18. listopadu 2004. Paralelně s postupným kroky vedoucími ke zrušení vojenské základní služby probíhala i příprava na plnou profesionalizaci. Za tímto účelem zřídil tehdejší ministr obrany Jaroslav Tvrdík nový koncepční orgán – Centrum pro reformu ozbrojených sil, v jehož čele byl náměstek MO pro reformu Jaroslav Škopek. Právě ten se zabýval nejen koncepční podobou budoucí armády, ale i nezbytnými kroky přechodu k ní. Za tři základní pilíře naší obrany byla stanovena schopnost účastnit se aliančních operací mimo naše území (již v roce 2006 vzrostl počet jednotek schopných nasazení v zahraničí na čtyřicet procent), zabezpečení našeho vzdušného prostoru včetně zapojení se do alianční protivzdušné obrany NATINADS a schopnost v případě ohrožení České republiky přijmout na našem území alianční síly.

Nedostávaly se peníze

Budoucí struktura armády se v podstatě podobala té, kterou měla AČR ještě nedávno. Navíc ale existovalo velitelství specializovaných sil a velitelství pro výcvik. Jedním z principů, které toto centrum prosazovalo, byla také větší koncentrace vojáků do méně posádek. Vybrané objekty měly projít generální rekonstrukcí a nabídnout tak profesionálním vojáků veškeré potřebné služby. Pilotním projektem v tomto směru byla komplexní rekonstrukce bechyňského letiště, a to včetně vybudování nových výcvikových prostor, ubytovacích kapacit, ale i bazénu a domků pro velení útvarů. Z tohoto zámyslu byla nakonec realizována pouze výstavba nové ubytovny u vjezdu do objektu. Po povodních v roce 2002 došlo k výraznému snížení vojenského rozpočtu z tehdejších dvou procent HDP postupně až na jedno procento. V současné době máme již patnáctým rokem plně profesionální armádu. Málokterý z velitelů všech stupňů si dovede představit návrat k té branecké. Přesto se mezi politiky z času na čas ozývají požadavky na obnovení vojenské základní služby. Za nimi je ale možné vnímat spíše celospolečenské aspekty, jako je výchova mladé generace k určité samostatnosti a samozřejmě také k vlastenectví. Obsluha čím dál sofistikovanějších zbraňových systémů je pro neprofesionální vojáky prakticky nemyslitelná. S profesionální armádou je na druhou stranu spojený každým rokem klesající počet vycvičených záloh. Z tohoto důvodu se stále častěji ozývá volání minimálně po obnovení povinných odvodů.

Text: Vladimír Marek, foto: autor a VÚA-VHA

Začátkem listopadu nastoupili k Velitelství výcviku – Vojenské akademii (VeV-VA) ve Vyškově další noví záložníci a dobrovolníci. U Centra základní přípravy absolvují šestitýdenní kurz základní přípravy. Nových příslušníků Aktivní zálohy Ozbrojených sil ČR prošlo branami kasáren šedesát devět a účastníků tzv. Dobrovolného vojenského cvičení bylo deset.

V Domě armády Praha si připomněli současní i bývalí příslušníci Vzdušných sil Armády České republiky osobnost armádního generála Karla Janouška. Při této příležitosti náměstek ministra obrany Antonín Rada vyznamenal jedenáct osobností, které významně přispěly k rozvoji našeho vojenského letectví. Ocenění převzal i současný velitel Vzdušných sil AČR generálmajor Petr Hromek a náměstek ředitele Ústavu leteckého zdravotnictví Petr Došel. Ocenění dále převzali plukovník v. v. Stanislav Suchý, plukovník v. v. František Dvořák, podplukovník v. v. Miloslav Vítek, podplukovník v. v. Jiří Nevrlý, Tomáš Lom, plukovník v. v. Oldřich Valehrach, podplukovník v. v. Jan Voráč a Jan Sýkora. In memoriam byl pamětní odznak udělen Richardu Husmannovi, který je známý pod pseudonymem Filip Jánský.

Třetí říjnový týden byl na právním oddělení Inspektorátu NGŠ věnován odbornému kurzu nových právních poradců velitelů, kteří prošli základním výcvikem v tomto roce. Osvědčení o absolvování kurzu předal účastníkům ZNGŠ-inspektor AČR generálmajor Milan Schulc společně s náčelníkem právní služby AČR plukovníkem gšt. Emilem Horčičkou.

V listopadu se v lokalitě Hlavenec uskutečnilo součinnostní cvičení vojenských a civilních hasičů. Námětem cvičení byl požár čerpadla v kotelně lehkých topných olejů, jehož následkem došlo ke zranění dvou pracovníků obsluhy. Cvičení prověřilo vzájemnou spolupráci a zvládnutí postupů během zásahu při mimořádné události. Zároveň se zaměřilo i na procedury dozorčích orgánů při vzniku mimořádné události. Výměna zkušeností během součinnostního cvičení byla prospěšná pro obě strany. Spolupráce obou hasičských sborů bude pokračovat i nadále, v příštím roce se bude ve společném výcviku pokračovat.

Do bývalého vojenského prostoru Brdy se vrátili vojáci. Po dvou letech tady opět začal tzv. pyrotechnický průzkum. Hlavní podnět k návratu dala státní společnost Vojenských lesů a statků, která potřebuje v současné době vyčistit asi 2 400 ha lesa. Pyrotechnici 15. ženijního pluku provádí očistu území opouštěných Armádou ČR v souladu s harmonogramem zpracovaným oddělením ženijního vojska sekce rozvoje sil Ministerstva obrany ČR. V současné době kromě prostoru Brd působí naši vojáci v rámci zmiňovaného harmonogramu i ve vojenském újezdu Boletice.

Náměstek pro řízení sekce obranné politiky a strategie Radomír Jahoda se v listopadu zúčastnil v Bruselu zasedání Rady pro zahraniční věci (FAC) ve formátu ministrů obrany EU. Hlavním tématem jednání byl vývoj Společné bezpečnostní a obranné politiky EU, včetně pokroku při realizaci projektů Stálé strukturované spolupráce členských států EU (PESCO). Ministři rovněž diskutovali o misích a operacích EU ve světě. Na závěr absolvovali společný pracovní oběd s nově jmenovaným zástupcem generálního tajemníka NATO Mirceou Geoanou, jehož hlavním tématem byla spolupráce mezi EU a NATO a příprava Aliance na prosincové vrcholné jednání v Londýně.

Celkový pohled na demonstrátor GO1-ITA, z něhož by měla vycházet plně funkční varianta zkušebního hypersonického prostředku X-60 A.

Zkušební **hypersonický prostředek X-60 A**

Vývoj hypersonických prostředků – tedy raket či bezpilotních letounů překračujících rychlost zvuku alespoň pětinásobně – není v žádném případě novinkou. Jejich evoluce probíhá jak ve Spojených státech, tak v Rusku a Číně již řadu let. Ovšem teprve nedávná prohlášení ruských i čínských představitelů a pokroky obou zemí v této oblasti dodaly americkému snažení na naléhavosti.

Zatímco o Rusku je známo, že vyvíjí přinejmenším tři hypersonické bojové prostředky (protilodní hypersonickou střelu Cirkon s maximální rychlostí okolo M=9, hypersonickou střelu Kinžal vypouštěnou z letounů a dosahující rychlosti M=10 a strategický raketový komplex s hypersonickým klouzavým manévrujícím okřídleným tělesem Avangard, které může ve vysokých vrstvách atmosféry letět rychlostí až M=20), čínské ambice se soustřeďují do dvou známých projektů, a sice hypersonických kluzáků Xingkong 2 (v překladu „Hvězdné nebe 2“) a raketových systémů DF-17. V případě Xingkongu 2 se první test uskutečnil počátkem loňského srpna, přičemž podle informací čínských státních médií bylo hypersonické těleso nejprve vyneseno do výšky 30 km pomocí raketového nosiče na TPH. Poté došlo k oddělení obou částí a v činnost byl uveden náporový motor se spalováním v nadzvukovém režimu (tzv. screamjet), jenž udržoval rychlost přes M=5,5 po dobu více než 6,5 minuty a dosáhl nejvyšší rychlosti M=6. Naproti tomu o typu DF-17 je známo, že by se mělo jednat o skloubení balistické střely DF-16 B a hypersonického manévrujícího tělesa schopného nést jak konvenční, tak

jadernou hlavici. Taktéž se v minulosti objevily zprávy o experimentálním klouzavém tělese DF-ZF (americkým Ministerstvem obrany označovaném WU-14), které zřejmě dosáhlo rychlosti M=10.

Ačkoli jsou uváděné skutečnosti často kusé a mnohdy zmatečné (není mj. zcela jasné, zda se v některých případech nejedná o duplicitní označování stejných prostředků různými názvy apod.), je zcela zřejmé, že jak Rusko, tak Čína technologicky postupují mílovými kroky kupředu – Kinžal už je v operační službě a DF-17 má být připravena k bojovému nasazení v roce 2020.

USA dohánějí své resty

Proto také Spojené státy znásobují své úsilí (byť už nyní je jasné, že poněkud podcenily své protivníky a zaspaly) a v nedávné minulosti začaly pracovat na zkušebním hypersonickém prostředku X-60 A. Půjde vlastně o malé, ze vzduchu vypouštěné jednorázové vysokorychlostní testovací zařízení, na jehož základě se budou prověřovat různá konstrukční řešení pro další rozvoj hypersoniky. I když už dřívější experimentální létající aparáty a pozemní zkoušky pomohly posunout technologie jako např. screamjet, přesné naváděcí senzory, lehké kompozitové materiály odolávající vysokým teplotám či autonomní systémy řízení kupředu, stále zůstává řada otázek nezodpovězena.

X-60 A začal vznikat v roce 2015 pod hlavičkou programu SBIR (Small Business Innovative Research) ještě pod původním označením GOLauncher 1 („GO" v názvu představuje zkratku prvních dvou písmen společnosti Generation Orbit Launch Services, Inc., jež má celý projekt na starosti) s tím, že výhledově by měl dosahovat rychlostí mezi M=5 a M=8, a to i s nákladem tvořeným telemetrickým vybavením. Pohon mu zajistí motor na KPH a dostatečnou manévrovatelnost malé křídlo ve tvaru písmene delta. Jeho řídicí soustava půjde naprogramovat na několik různých letových profilů.

Jak již bylo uvedeno výše, za hlavního řešitele projektu X-60 A byla v srpnu 2015 vybrána firma Generation Orbit Launch Services, Inc., ale podílejí se na něm také další subjekty jako výzkumné pracoviště amerického letectva AFRL (Air Force Research Laboratory), Armstrongovo letecké výzkumné středisko NASA, Langleyho výzkumné středisko NASA, Úřad pro komerční vesmírnou dopravu a mj. i společnosti SpaceWorks Flight, Ursa Major Technologies a Quartus Engineering.

Vývoj pokračoval poměrně rychle a již v prosinci 2017 proběhly tři testovací lety demonstrátoru GO1-ITA (tj. GO1 Inert Test Article) podvěšeného pod trupem letounu C-20 A (což je služební označení pro typ Gulfstream III), sloužícího pro potřeby NASA. Všechny „vývozy" (jelikož GO1-ITA neobsahoval fungující pohonnou jednotku, nedošlo ani v jednom případě k jeho oddělení od letounu-nosiče) demonstrátoru se uskutečnily v oblasti letecké základny Edwards AFB v Kalifornii, kde NASA provozuje své Armstrongovo letecké výzkumné středisko.

Zatímco demonstrátor GO1-ITA představoval pouze inertní verzi X-60 A, jeho funkční varianta, která by měla uskutečnit první ostrý start během příštího roku, má mít možnost provádět suborbitální kosmické lety až do výšky 300 km (což je dostatečné pro dosažení až sedmiminutového stavu mikrogravitace, během něhož lze mj. uskutečňovat různé vědecké experimenty) a přitom nést náklad 9–90 kg. Pro potřeby zkoumání hypersonických rychlostí dokáže při takovýchto letových profilech unést aparaturu vážící do 318 kg.

Pohonnou soustavu plně vybaveného X-60 A má tvořit raketový motor Hadley z portfolia startupové firmy Ursa Major Technologies, který je uzpůsoben pro spalování KPH v podobě paliva RP-1 (Rocket Propellant-1 nebo též Refined Petroleum-1) a okysličovadla LOX (kapalného kyslíku). Tah motoru Hadley výrobce deklaruje v nulové nadmořské výšce na přibližně 22,24 kN (tato síla je dostatečná k tomu, aby ve výšce 24 000–27 000 m X-60 A akceleroval až na M=6), přičemž jeho způsobilost byla prověřena úvodním ostrým zážehem na pozemním stojanu v červnu 2018.

GOLauncher 1 se mění na X-60 A

Transformace GOLauncheru 1 na X-60 A byla oficiálně oznámena zástupci US Air Force počátkem října 2018, což představuje dosažení určitého předělu v jeho vývoji. Tento prostředek se tím totiž zařadil do dlouhé řady tzv. X-planes, tedy létajících prostředků kategorie „eXperimental" – mezi takové stroje, jakým byl mj. dříve zkoušený hypersonický X-51 Waverider.

K trojici „vývozních" letů demonstrátoru GO1-ITA byl využit stroj Gulfstream C-20 A z flotily NASA. K této úloze se hodí především proto, že disponuje podtrupovým závěsníkem s nosností až 544 kg.

Americké vzdušné síly prozatím za program X-60 A utratily okolo 25 mil. USD a tato částka zcela jistě ještě poroste s tím, jak v příštím roce začnou ostré starty tohoto typu. Zatím se zdá, že vše postupuje podle plánu, neboť počátkem letošního března byla dokončena revize technického návrhu, která měla odhalit kritické prvky konstrukce, u nichž mohou vzniknout problémy s bezpečností, nebo objevit nesoulad s požadavky zákazníka. Nyní tedy celý projekt přechází do další fáze, a sice výrobního procesu, na jehož konci má být zcela funkční vzorek nového hypersonického prostředku.

Předpokládá se, že vzlety letounů-nosičů s podvěšenými X-60 A budou probíhat z letiště/kosmodromu Cecil Air and Spaceport se smíšeným civilně-vojenským provozem, umístěného u města Jacksonville na Floridě.

Text: Dušan Rovenský, foto: Generation Orbit a NASA

Typ X-60 A má umožňovat suborbitální kosmické lety až do výšky 300 km s nákladem v rozmezí 9–90 kg. Při hypersonickém letovém profilu se u něj plánuje nosnost až 318 kg.

US Army vybrala nový samopal

B & T **APC9K**

Během loňského roku oznámila americká armáda, že na trhu poptává „vysoce kompaktní zbraň uzpůsobenou ke skrytému nošení, schopnou přesné střelby vysokou kadencí na krátké vzdálenosti při minimálním ohrožení nezúčastněných osob“. Mimo to měl mít tento zbraňový systém možnost palby jednotlivými ranami i dávkou, používat jak dvacetiranné, tak třicetiranné zásobníky, být optimalizován pro náboje 9×19 mm Luger (se střelou o hmotnosti 9,52 g/147 gr) a měl disponovat montážní lištou Picatinny MIL-STD-1913.

Za přibližně 2,575 mil. USD získá US Army 350 kusů APC9K, včetně nezbytného příslušenství a náhradních dílů. Součástí uzavřeného obchodu je také možnost rozšíření dodávek o další tisícovku těchto zbraní.

APC9K představuje zkrácenou verzi typu APC9 (na snímku).

Zbraň APC9K má s teleskopickou pažbou ve vysunutém stavu délku 522 mm, při jejím plném zasunutí je dlouhá jen 345 mm.

Takovéto sdělení bylo samo o sobě poměrně překvapivé, neboť samopaly (dnes již se poněkud prolínající s obdobnými kategoriemi SCW, Sub Compact Weapons – subkompaktních zbraní, a PDW, Personal Defense Weapons – zbraní pro osobní obranu) vyřadila US Army ze svého arzenálu v průběhu 90. let minulého století a od té doby místo nich používala výhradně karabiny, tj. zkrácené útočné pušky. Pouze připomeňme, že oněmi samopaly byl typ M3 (oficiálně označovaný US Submachine Gun, Caliber.45, M3), který se začal vyrábět už během druhé světové války a jehož produkce skončila počátkem 50. let po kompletaci více než 650 000 kusů.

Plným přechodem od samopalů na karabiny M4 se sice zjednodušily některé logistické záležitosti (např. místo munice.45 ACP se začaly používat náboje ráže 5,56×45 mm, unifikované v NATO), ale zároveň se postupně začalo poukazovat na určité s tím související nedostatky. Nejzávažnější byl taktéž spojen s opuštěním pistolového střeliva a využitím mnohem výkonnější puškové munice, což na jedné straně zlepšilo přesnost a zvýšilo dostřel i průbojnost, ale zároveň limitovalo uživatele při střelbě v uzavřených prostorách a nablízko. Při takovémto způsobu boje je totiž nutné brát zvláštní zřetel na možnost zásahu okolo stojících osob, ať již vlastních vojáků nebo nezainteresovaných civilistů. Zřejmě i proto si vybrané americké útvary speciálních operací (zejména ty s protiteroristickými úkoly) ponechaly ve výzbroji malé množství samopalů MP5, respektive MP5K od firmy Heckler & Koch.

V květnu 2018, po zveřejnění žádosti o informace ze strany Pentagonu, o připravovaný tendr projevilo zájem těchto deset firem: Zenith Firearms, Trident Rifles, SIG Sauer Inc., Quarter Circle 10, PTR Industries Inc., Lewis Machine & Tool Company, CZ-USA (což je americká pobočka společnosti Česká zbrojovka Uherský Brod, která nabídla svůj CZ Scorpion EVO 3 A1), CMMG Inc., USA Corporation a Colt's Manufacturing Company.

Jelikož se jednalo o dosti různorodou nabídku všelijakých typů, často s naprosto odlišnými parametry, americké pozemní vojsko své původní zadání stáhlo a přepracovalo jej. Navíc místo otevřené soutěže oslovilo přímo šestici pro něj nejpřijatelnějších výrobců, a sice Angstadt Arms, B & T USA, Global Ordnance, Shield Arms, SIG Sauer Inc. a Trident Rifles (pouze poslední dva byli součástí předchozího výběru). Po každém z nich požadovalo patnáctikusový testovací vzorek zbraní z jejich portfolia.

Po relativně rychlé sérii zkoušek, trvající zhruba devět měsíců, byla jako nejlepší řešení koncem letošního března vybrána nabídka americké pobočky švýcarské společnosti B & T (dříve známé jakožto Brugger & Thomet), která se o zakázku ucházela s typem APC9K (zkratka znamená Advanced Police Carbine 9 mm Kurz, neboť byl navržen pro potřeby policie). Za přibližně 2,575 mil. USD získá US Army 350 nových zbraní kategorie SCW, včetně veškerého nezbytného příslušenství a náhradních dílů. Součástí uzavřeného obchodu je také opce na dodávku další tisícovky APC9K, pokud se americké pozemní síly rozhodnou využít této možnosti.

Zbraň APC9K je navržena s uzamčeným závěrem s krátkým pohybem hlavně a má kompletně oboustranné ovládání – jak pojistka, tak tlačítko vypouštění zásobníku, záchytu závěru nebo střelecké pohotovosti/výpusti závěru lze nalézt na obou stranách spodní části těla zbraně. Napínací páku závěru lze také instalovat buď na levou, nebo pravou stranu dle požadavku konkrétního uživatele. Zbraň je osazena integrovanou horní montáží railu Picatinny MIL-STD-1913, jež může být v případě nutnosti doplněna (ze spodní a obou bočních stran) dalšími lištami ve stejném standardu. Pro spolehlivé a rychlé zamíření je APC9K osazena kolimátorem Aimpoint Micro TL (o rozměrech 69×41×41 mm a hmotnosti 84 g), případně lze vrchní rail doplnit záložními mechanickými mířidly (vzdálenost mezi muškou a hledím je 261 mm). Držení zbraně při přenášení i během činnosti ulehčuje přední taktická rukojeť. Náboje jsou při střelbě podávány z patnácti-, dvaceti-, pětadvaceti- či třicetiranných průhledných polymerových zásobníků, teoretická rychlost střelby dosahuje 1 080 ran/min. Délka zbraně s vysunutou/zasunutou teleskopickou pažbou se pohybuje mezi 522 až 345 mm, její šířka (včetně sklopné napínací páky závěru) činí 58 mm, výška (s třicetiranným zásobníkem a kolimátorem) potom 292 mm. Hlaveň je dlouhá 138 mm, stoupání drážek jejího pravotočivého vývrtu má hodnotu 250 mm. Hmotnost kompletní zbraně s (prázdným) zásobníkem na 30 nábojů, kolimátorovým zaměřovačem a přední taktickou rukojetí je 2,6 kg. Rozebrání a opětovné složení zbraně lze (podobně jako u pušek řady AR-15) jednoduše provést bez jakéhokoliv nářadí v několika krocích pomocí dvou čepů na jejím těle. V případě nutnosti se dá APC9K doplnit tlumičem hluku výstřelu.

Vzhledem ke své konstrukci se stanou zbraně APC9K součástí standardní výzbroje týmů osobních ochránců, kteří zajišťují bezpečnost nejvyšších představitelů US Army a jiných klíčových osob působících ve funkcích spojených s vysokým rizikem napadení. Důležitost tohoto úkolu ještě více zdůraznil incident z 18. října 2019, ke kterému došlo v afghánském Kandaháru. Po skončení společného jednání mezi velením koaličních sil a místními vládními a bezpečnostními představiteli se odehrál útok sympatizanta Talibanu, jednoho z bodyguardů místního policejního velitele, na účastníky schůzky. Dříve než se podařilo útočníka zlikvidovat (díky jednomu z amerických vojáků – příslušníkovi ochranného týmu), bylo několik osob zabito a zraněno. Mezi postřelenými byl i americký brigádní generál Jeffrey D. Smiley zodpovídající za výcvik a mentoring afghánských bezpečnostních složek v jižním Afghánistánu. Na místě incidentu se také nacházel armádní generál Austin S. Miller, velitel veškerých amerických jednotek a sil NATO v této zemi, který však vyšel z celé události bez úhony.

Text: Dušan Rovenský, foto: B & T a US DoD

Arexis nejen pro **Gripen E/F**

Ačkoliv to zvnějšku není příliš patrné, letouny JAS-39E/F nejsou pouze zvětšenou a výkonnější variantou Gripenu, ale v řadě ohledů nabízejí zcela nové schopnosti. Jednou z nejdůležitějších oblastí, na něž se konstruktéři soustředili, jsou systémy vlastní ochrany a elektronického boje. Jsou od počátku nedílnou součástí letounu, společnost Saab je ale bude schopná integrovat i na další platformy.

Podle společnosti Saab jsou to právě schopnosti systémů vlastní ochrany a elektronického boje, které budou v příštích konfliktech rozhodovat o vítězství a porážce. Na rozdíl od mnoha jiných výrobců se ovšem Saab nespoléhá na technologie stealth, a proto je neaplikoval ani na novou generaci Gripenu. „Abyste využili stealth na maximum, nesmíte z letounu nic vysílat, a máte tedy jen omezené možnosti, jak protivníka detekovat a zaměřit. Protivník tak vlastně získá ochranu stealth zadarmo. Samozřejmě můžete přijímat informace z jiných senzorů, jako jsou létající střediska včasné výstrahy a řízení, a využít k tomu moderní datalink. Ale i takový datalink zpravidla vyžaduje alespoň základní obousměrnou komunikaci a v tom případě opět výhodu stealth ztrácíte," vysvětluje Petter Bedoire, viceprezident a obchodní ředitel oddělení elektronického boje. Podle jeho slov navíc existuje riziko, že technologie stealth budou jednou zcela překonány. Protože ale tvoří nedílnou součást draku a celkového konstrukčního řešení letadel, bude jejich modernizace či náhrada jen těžko proveditelná.

Větší potenciál tak podle všeho nabízejí nové systémy elektronického rušení. Švédové mluví například o přenesení principů kybernetických útoků do vzdušného boje. Jak? Například tím, že systém elektronického boje bude schopen vyprodukovat ne desítky či stovky falešných radarových cílů, jak je tomu dnes, ale desítky nebo stovky tisíc. Protivníkovy systémy vzdušného průzkumu tím budou jednoduše natolik zahlceny, že nebudou schopny všechny informace zpracovat, přičemž eliminovány tím mohou být i související komunikační sítě.

Systém vlastní ochrany Gripenu E/F je stejně jako u jiných strojů postaven na digitálních širokopásmových přijímačích pokrývajících frekvence od 2 GHz do 18 GHz, které umožňují vytvořit stovky virtuálních přijímačů pracujících pouze v úzkém spektru a jejich signál pak zpracovávat samostatně. Eliminováno je tím riziko rušení či zahlcení systému. Řešení společnosti Saab zajišťuje převod analogových signálů na digitální přímo v anténních jednotkách, díky čemuž nedochází ke ztrátě kvality jako u starších systémů, které navíc potřebovaly rozměrnější hardware a kladly větší nároky na spotřebu elektrické energie a chlazení.

Velkou výhodou systému vlastní ochrany na letounu JAS-39E je jeho zorné pole. U většiny stávajících bojových letounů včetně JAS-39C/D tyto systémy pokrývají rozsah 360° jen v horizontální rovině, takže když pilot například v rámci manévrového vzdušného boje uvede letoun do náklonu 90°, přehled poskytovaný příslušnými senzory je značně omezen. Nový Gripen ale tento nedostatek odstranil a ochranu zajišťuje bez ohledu na polohu stroje, přičemž přesnost systému v určování směru, z něhož hrozba přichází, je lepší než 1°. To v kombinaci s anténami rušiče schopnými vysílat „úzké" směrové paprsky dovoluje efektivně a cíleně rušit i větší počet konkrétních cílů současně. Připomeňme, že tyto antény se nacházejí i ve zvětšených odpalovacích zařízeních pro protiletadlové řízené střely na koncích křídla.

Společnost Saab se snaží vyrovnat také s tím, že dosud využívané databáze cílů a hrozeb se kvůli rychlému vývoji radarů jednou stanou

neužitečnými. Do systému vlastní ochrany proto zavádí „umělou inteligenci“, respektive tzv. kognitivní umělou inteligenci. Ta by měla být schopna místo porovnání radarového „otisku“ s databází rozpoznat, jakou konkrétní činnost daný radiolokátor provádí, například zda je v režimu přehledu, nebo sledování konkrétního cíle, a také by měla predikovat, jaká bude jeho další činnost.

Systém integrovaný v letounech JAS-39E/F je ale jen jednou ze součástí rodiny označované jako Arexis, kterou chce Saab nabídnout i pro jiné platformy. Dalším prvkem proto bude nový rušicí kontejner, jehož technologický demonstrátor už Saab vyrobil a začal testovat. Obsahuje některé komponenty systému z Gripenu E/F, avšak díky rozměrům může být jeho výkon větší. Unikátní je v tomto případě použití dvojice antén s technologií AESA v přídi i zádi kontejneru a některé funkce, jako například možnost volby polarizace v průběhu letu. Ve stávající podobě je kontejner určen k rušení radarů v pásmu L/S (1–4,5 GHz), ale po přidání jakýchsi bočních křidélek s integrovanými anténami bude schopen pokrýt i přehledové radiolokátory nebo komunikační prostředky v pásmu VHF/UHF (30 MHz – 1 GHz). Saab kontejner vyvinul na vlastní náklady s tím, že kromě rozšíření schopností letounů JAS-39E/F by mohl být vhodným řešením i pro jiné platformy používané v NATO, kde systém srovnatelné úrovně v současnosti chybí.

Text: Tomáš Soušek, foto: Saab

Bundesheer přestrojuje

Nejen Armáda České republiky připravuje nové maskovací vzory polních stejnokrojů, také rakouská armáda zahájila počátkem letošního března proces přechodu na novou polní uniformu Tarnanzug neu. Ta by měla nahradit původní, již 15 let zavedený model. Na rozdíl od do současné doby používaného jednobarevného hnědošedého oděvu využívá inovovaná uniforma kropenatý kamuflážní vzor Fleckerlteppich 2.0, který by měl společně s použitým textilním materiálem zlepšit maskování vojáků v infračerveném i lidským okem viditelném spektru. Mimo to byly do nového armádního ošacení zakomponovány některé moderní prvky, jako např. integrované chrániče kolen a loktů.

První návrh vylepšeného polního oděvu byl prezentován už v září 2017 a zahrnoval šestibarevný vzor sestávající z nepravidelných skvrn různých velikostí. Ten by měl navázat na uniformy, které Bundesheer používal před rokem 1975, kdy byl do služby zaveden jednobarevný model Kampfanzug 75 v odstínu RAL 7013 (poté, od roku 2003, začala jeho obměna mírně upraveným typem Kampfanzug 03 vyráběným ve stejné barvě). Předlohu pro schéma Fleckerlteppich 2.0 tak zjevně představuje především uniforma Kampfanzug 57 z konce 50. let minulého století.

Jako první obdrželi novou výstroj dne 4. března 2019 příslušníci dvou útvarů – aktivního Jägerbataillon 18 s domovskou posádkou v obci St. Michael v Horním Štýrsku a záložního Jägerbataillon Burgenland sídlícího v Eisenstadtu v Burgenlandsku. Každý rok bude kompletně přestrojeno 3 000–4 000 osob (odhadovaná částka na tento počet uniforem Tarnanzug neu se pohybuje okolo 1,6 mil. eur). Na tomto místě pouze připomeňme, že si Rakousko jako jedna z mála zemí v Evropě i nadále ponechalo povinnou základní vojenskou službu v délce šesti měsíců a že jeho ozbrojené síly jsou tvořeny přibližně 21 000 vojáky (dalších zhruba 7 000 záložníků každoročně absolvuje vojenské cvičení).

Text: Dušan Rovenský, foto: Bundesheer

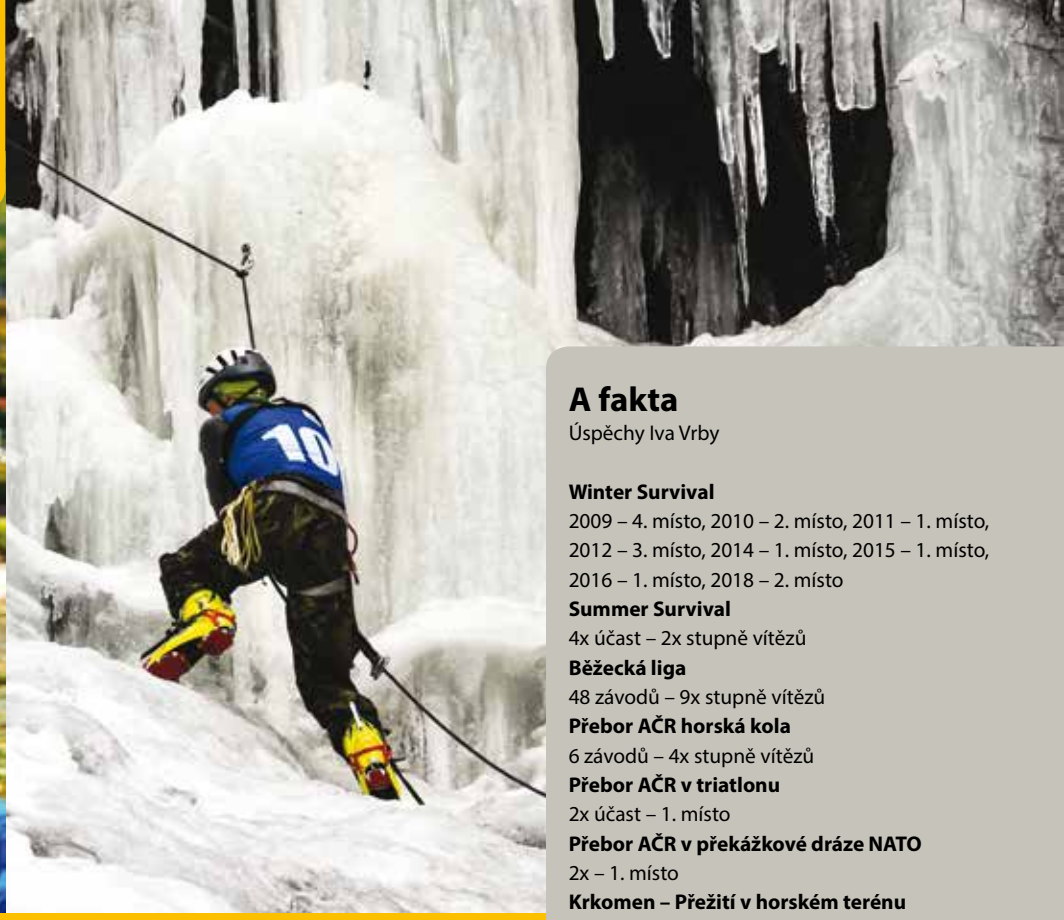

První oficiální snímky uniformy Tarnanzug neu se šestibarevným maskovacím vzorem se objevily v září 2017.

Od roku 2003 používal Bundesheer typický jednobarevný hnědošedý oděv Kampfanzug 03 (na levé fotografii), který ovšem představoval pouze mírně upravený model Kampfanzug 75 (vpravo) z poloviny 70. let minulého století.

Četař Ivo Vrba

A fakta

Úspěchy Iva Vrby

Winter Survival
2009 – 4. místo, 2010 – 2. místo, 2011 – 1. místo, 2012 – 3. místo, 2014 – 1. místo, 2015 – 1. místo, 2016 – 1. místo, 2018 – 2. místo
Summer Survival
4x účast – 2x stupně vítězů
Běžecká liga
48 závodů – 9x stupně vítězů
Přebor AČR horská kola
6 závodů – 4x stupně vítězů
Přebor AČR v triatlonu
2x účast – 1. místo
Přebor AČR v překážkové dráze NATO
2x – 1. místo
Krkomen – Přežití v horském terénu
2x – 1. místo, 2x – 2. místo
Přebor AČR ve skialpinismu
4x účast a 2x – 3. místo
Přebor všestrannosti Vyškov
2x účast – 1x – 1. místo
Přebory AČR na běžkách
2x 3. místo a 1x 2. místo
Anketa Sportovec AČR
3x účast – 1x 2. místo, 2x 3. místo

Četař Ivo Vrba ze 153. ženijního praporu končí ve svých 39 letech svou dráhu amatérského armádního sportovce

13 let na 120 procent

Poslední závod a je dobojováno. Účastí na vojenském pětiboji na 7. světových armádních hrách v Číně letos v říjnu ukončil četař Ivo Vrba ze 153. ženijního praporu v 39 letech svou dráhu amatérského armádního sportovce. Když profesionál ohlásí konec sportovní kariéry, většinou přemýšlí, co dál se svým životem. U amatérského sportovce vojáka je tomu trochu jinak. Ten si musí nejdříve splnit úkoly jako voják a teprve poté se věnuje sportu. Trénink před prací, v polední pauze a po práci. Pořád mu ale zůstává jeho vojenská kariéra. A právě to je i případ Iva Vrby.

Svou vojenskou kariéru zahájil říjnu 2005 jako střelec operátor 72. mechanizovaného praporu. Netrvalo dlouho a nastoupil na 73. tankový prapor jako střelec tanku. „Během základní vojenské služby jsem sloužil jako střelec tanku, chtěl jsem tedy pokračovat v odbornosti, která mi byla blízká. Jako střelec tanku jsem byl na svou odbornost hrdý. Vždy jsem se snažil dělat svou práci co nejlépe," vysvětluje.

Dvanáct let u tankistů

U tankistů sloužil Ivo Vrba dvanáct let, nyní působí prvním rokem na 153. ženijním praporu. Když před 13 lety nastupoval, ani ve snu ho prý nenapadlo, jaký průběh bude mít jeho služba. Nebyl žádný střízlík (97 kg) a o sportování nemohla být ani řeč. Pouze v přerovském Sokole dělal trochu gymnastiku. To, že bude někdy reprezentovat armádu, ho ani ve snu nenapadlo.

Asi po roce služby se ale v A reportu dočetl o vojenském pětiboji. Do téhle doby žádný sport nedělal, jen rekreačně gymnastiku. O tom, že bude někdy dělat vytrvalostní sport, se mu ani nezdálo. Jenže touha po tom být v něčem jiný byla větší, a tak neváhal ani minutu a zavolal vedoucímu vojenského pětiboje. Tehdy odstartoval neskutečný boj sám se sebou. Nebylo to vůbec snadné, konkurence byla velká a dostat se mezi pár vyvolených bylo náročné. Váha musela jít rapidně dolů. „Naučit se od základů běhat a plavat bylo pro mě jako peklo. Ze začátku pro mne bylo nemožné uplavat padesát metrů bez přestávky. Z běhu mě okamžitě bolela kolena, stehna jsem měl rozedřená do krve. To nemluvím o mém prvním běžeckém závodě, kdy jsem desetikilometrovou trať běžel přes hodinu," popisuje četař Vrba. Po roce obrovské dřiny se dostavila první zlepšení, nebylo to nic moc, ale přece jenom. A tak pokračoval ve stejném tréninkovém tempu dál.

První úspěch

V té době sloužil jako střelec tanku, veškerou přípravu na soutěže řešil tréninkem po práci či v době obědové pauzy. Do práce to měl 20 kilometrů, a tak to řešil jízdou na kole. V zimě, v létě, za deště, bylo mu to jedno. Vůle být v něčem dobrý byla větší. Postupem času se vše zlepšovalo. Váha klesla na slušných

Velmi dobrých výsledků dosahoval opakovaně na Winter Survivalu.

72 kilogramů, hned šlo vše lépe. Nakonec se dostavil první úspěch. Zvládnul nominaci na mistrovství světa ve vojenském pětiboji. Jejich družstvo skončilo druhé na Winter Survivalu. „Poznal jsem spoustu nových lidí. Byl to pro mě jiný svět, všichni se na vás dívají úplně jinak. Je to krásný pocit, když se vrátíte na útvar s tím, že se o vás ví a že mu děláte dobrou reklamu. Tohle mě vždy hnalo a žene kupředu," zdůrazňuje Ivo Vrba.

Makal dál, čekal ho velký životní závod, a to olympijský triatlon v Rio de Janeiru v Brazílii. Plavání v oceánu na 1 500 metrů, 40 kilometrů na kole a 10 kilometrů běh. Bylo to jako ze snu, když se dozvěděl, že je nominován a že jede. Závody byly součástí 5. světových armádních her, které se konají, stejně jako olympiáda, jednou za čtyři roky a v ničem se prakticky neliší. Byla to velká zodpovědnost. „Jedete tam reprezentovat nejen váš útvar a brigádu, ale hlavně armádu jako celek. Samozřejmě jsem tam zajel svůj životní závod. Jako amatér, který chodí do práce, jsem skončil v té lepší půlce. Pro sportovce je vždy olympiáda vrcholem a musí se na to dlouhodobě připravovat," líčí četař Vrba.

Důležitá reprezentace armády

Když v roce 2005 nastupoval do armády, ani ve snu ho nenapadlo, jakou cestou se bude jeho kariéra ubírat a že vůbec někdy bude na tak velké soutěži reprezentovat armádu. Byly to prý nezapomenutelné chvíle, nyní je čas tohle vše opustit a věnovat se pouze službě.

Roky plné krásných chvil když se dařilo, roky zklamání z proher. Dny a týdny strávené přežitím v náročných podmínkách. Roky neskutečné dřiny a odsunutí rodiny na druhou kolej. Roky zodpovědnosti. „Vždy jsem tomu dával vše, stalo se to mou druhou rodinou. Nic jsem nedostal zadarmo, bolest vykoupená stupni vítězů stála ale za to. Chtěl bych poděkovat všem, kteří mě podporovali a dali mi tu šanci. Reprezentace a dobré jméno armády byly pro mě vždy hodně důležité," říká na závěr Ivo Vrba.

Podle podkladů Iva Vrby připravil Vladimír Marek, foto: archiv Iva Vrby

PŘEBORY RESORTU MO 2020

Poř. č.	Název	Místo	Datum
1.	Přebor resortu MO ve futsalu	Praha	15. – 16. 1. 2020
2.	Otevřený mezinárodní zimní přírodní víceboj „Winter Survival 2020“	Ovčárna pod Pradědem	26. – 31. 1. 2020
3.	Přebor resortu MO v lyžařském maratonu	Kvilda, Šumava	22. – 23. 2. 2020
4.	Přebor resortu MO ve squashi	Praha	24. – 25. 3. 2020
5.	Přebor resortu MO ve stolním tenisu	Praha	7. – 8. 4. 2020
6.	Přebor resortu MO ve sportovním lezení	Brno	8. – 9. 4. 2020
7.	Přebor resortu MO v malé kopané	Praha	28. – 29. 4. 2020
8.	Přebor resortu MO ve vojenském pětiboji s mezinárodní účastí	Vyškov, Plzeň	1. – 5. 6. 2020
9.	Přebor resortu MO v golfu	Lázně Bohdaneč	2. 6. 2020
10.	Turnaj resortu MO v tenise dvojic „Military Cup 2020“	Měřín	10. – 14. 6. 2020
11.	Přebor resortu MO v plážovém volejbale	Brno	16. – 19. 6. 2020
12.	Přebor resortu MO v tenise jednotlivců a dvojic	Praha	23. – 24. 6. 2020
13.	Přebor resortu MO v leteckém pětiboji	Sedlec-Vícenice, Vyškov, Olomouc	22. – 24. 7. 2020
14.	Otevřený mezinárodní letní přírodní víceboj „Summer Survival 2020“	Vyškov	7. – 11. 9. 2020
15.	Přebor resortu MO na horských kolech	Praha	23. 9. 2020
16.	Přebor resortu MO v nohejbalu „O pohár A reportu“	Praha	7. 10. 2020
17.	Přebor resortu MO ve florbalu	Praha	13. – 14. 10. 2020
18.	Přebor resortu MO v šachu a bleskovém šachu	Stará Boleslav	2. – 4. 11. 2020
19.	Přebor resortu MO v badmintonu	Praha	10. – 12. 11. 2020
20.	Přebor resortu MO ve volejbalu smíšených družstev	Praha	18. – 19. 11. 2020

HARMONOGRAM BĚŽECKÉ LIGY 2020

Poř. č.	Název	Místo	Datum
1.	I. kolo	Brno	29. – 30. 4. 2020
2.	II. kolo	Opava	13. – 14. 5. 2020
3.	III. kolo	Jince	27. – 28. 5. 2020
4.	IV. kolo	Sedlec-Vícenice	15. – 16. 7. 2020
5.	V. kolo	Stará Boleslav	5. – 6. 8. 2020
6.	VI. kolo	Bechyně	19. – 20. 8. 2020
7.	VII. kolo	Lipník nad Bečvou	16. – 17. 9. 2020
8.	VIII. kolo	Přáslavice	7. – 8. 10. 2020
9.	IX. kolo	Praha	2. – 4. 11. 2020

VYHLÁŠENÍ ANKETY

Poř. č.	Název	Místo	Datum
1.	Sportovec resortu MO za rok 2020	Praha	29. 10. 2020

STŘELECKÁ SOUTĚŽ AZ O PUTOVNÍ POHÁR NGŠ AČR

Poř. č.	Název	Místo	Datum
1.	Střelecká soutěž AZ O putovní pohár NGŠ AČR	Plzeň	2. – 4. 10. 2020

PŘEBORY RESORTU MO MIMORESORTNÍ SPORTOVNÍ AKCE 2020

Poř. č.	Název	Místo	Datum
1.	Sportisimo 1/2 Maraton Praha	Praha	28. 3. 2020
2.	VW Maraton Praha	Praha	3. 5. 2020

Vítězství v Xterra China

Koncem září se uskutečnil závod světového poháru v terénním triatlonu Xterra China 2019. Spolu s dalšími jedenácti Čechy se ho zúčastnil i František Bulava ze skupiny tělovýchovy Agentury služeb Praha. Ve své kategorii si odnesl vítězství a celkově skončil na 6. místě.

Do cíle závodu světového poháru v terénním triatlonu Xterra China 2019 si František Bulava doběhnul ve své kategorii pro první místo na bedně a celkově skončil šestý.

Do Číny se František Bulava podíval po 21 letech, předtím se v Pekingu v roce 1998 zúčastnil mistrovství světa ve vojenském pětiboji. Tentokrát byl dějištěm závodu jihočínský Kunming, konkrétně resort u jezera Yangzonghai. Již na prezentaci každý účastník obdržel formulář, do kterého musel nasbírat asi šest razítek, že je pro závod vybaven. Jednou z kolonek byla i způsobilost, že závodník umí plavat, a testem bylo uplavat 200 m v bazénu.

„Já jim ukázal svoje triko z Xterra Czech z Prachatic z roku 2014, licenci ČTA a dorazil je cílovou fotkou z Havaje 2016 v mobilu," říká František Bulava. „Telefon mi mladí Číňané málem utrhli z ruky a chtěli to vidět na vlastní oči. Společné foto jsem samozřejmě neodmítl a dobře se pobavil. Do bazénu jsem pak samozřejmě nemusel."

Šetřit síly na kolo a běh

Závodní tratě byly ve výšce bezmála 2 000 metrů n. m. Český závodník měl trochu obavy, jak se to podepíše na jeho výkonu. Závod začal hned ráno brzkým startem, když jeho kategorie startovala již v 7:30 a věková kategorie v 8:30 hodin.

„Do depa jsme tudíž přijeli ještě za tmy," vzpomíná Bulava. „Start plavání byl z vody ve vlnách s minutovým odstupem a plavalo se tam a zpět ve dvou okruzích – celkem 1 500 m. Plavat za někým v závěsu se vůbec nedalo, protože někteří se s bídou drželi na hladině a snažili se nějak plavat. Asi dávali triatlon poprvé."

V drtivé většině šlo o domácí závodníky. Velmi rychle František Bulava pochopil, že se musí spolehnout sám na sebe a plaval asi 15 metrů od vlnolamu vyznačujícího trasu, aby se neproplétal mezi pomalejšími závodníky. Hodně si hlídal techniku, aby vyšetřil síly na kolo a běh.

Jízdu v kopcích si užíval

„V takové výšce jsem závodil poprvé a neustále jsem míjel slabší plavce," popisuje závod český závodník. „Ke kolu jsem doběhl v pohodě a pro jistotu si vzal i rukavice. Od začátku bylo znát, že jsme vysoko, ale já cítil, že mám dobré nohy, a tak jsem šlapal hodně frekvenčně. Přeci jen mě čekalo 30 náročných kilometrů. První dva kilometry trať jen stoupala a poté přešla do technických singltreků plných zatáček na úpatí místních opravdu strmých kopců a člověk musel dávat v zatáčkách pozor, aby nevyletěl mimo trať."

Přes překážku k vítězství

„Asi 5 km před cílem byla přede mnou malá skupinka domácích závodníků, které jsem chtěl předjet z levé strany a zdaleka jsem volal: LEFT!" pokračuje Bulava. „Drtivá většina Číňanů ale anglicky neumí, a tak najednou prudce zpomalili a zablokovali mě. Šel jsem prudce na brzdy, přední kolo se zaseklo do nějaké prohlubně. Jen jsem slyšel, jak mi z předního kola ušla velká část vzduchu. Kolo bylo měkké, jet se s tím nedalo. Ke slovu se dostala ruční pumpička. Cíl byl nakonec můj."

Poslední disciplínou byl běh. Trať byla hodně členitá a střídala se hlína, tráva, asfalt, kamenné schůdky, běh přes kukuřici a kolem jezera. Kopečky nebyly dlouhé, a tak se dalo místy docela svižně běžet. Do cíle doběhl s českou vlajkou. A jak závod dopadl? V kategorii 50–54 let František Bulava zvítězil a celkově skončil na 6. místě ze všech amatérů. „I když tady byla konkurence menší než na jiných závodech, tak takový výsledek se mi ještě nikdy nepovedl," konstatuje neúnavný František Bulava.

Text: Jana Deckerová, foto: archiv Františka Bulavy

Závod světového poháru v terénním triatlonu Xterra China 2019 se tentokrát uskutečnil v jihočínském Kunmingu u jezera Yangzonghai.

21. ročník setkání Asociace křesťanů v armádě ve Fryštáku

Opět s **mezinárodní účastí**

Dům Ignáce Stuchlého (DIS) ve Fryštáku se ve dnech 11. až 13. 10. 2019 stal místem konání 21. ročníku setkání Asociace křesťanů v armádě. DIS je první salesiánský dům v ČR a založil ho první český salesián P. Ignác Stuchlý zvaný Staříček. V domě žije salesiánská komunita a jeho součástí je také farnost.

Prosluněný podzimní víkend byl super, navíc opět s mezinárodní účastí zástupců MMI (Military Ministries International) z Ameriky a sesterských organizací armády Bulharska, Polska a Slovenska.

První přednášku měl známý český římskokatolický kněz, teolog a pedagog (přednosta Ústavu etiky a humanitních studií 3. lékařské fakulty Univerzity Karlovy) P. Vácha. Slouží rovněž jako farář lechovické farnosti a farní vikář (kaplan) Římskokatolické akademické farnosti při kostele Nejsvětějšího Salvátora. Specializuje se na otázky evoluční biologie, lékařské a environmentální etiky.

K nám hovořil na připravené téma Etika eticky rizikových profesí. Složitý název ale obnášel jednoduše inspirační etiku a promlouval k nám, vojákům, o vyhoření, cti a provázanosti s veřejným životem vůbec. V komorním prostředí se nevyhýbal kontroverzním příkladům morálky jak ze současného veřejného života, tak soudobé historie.

Sobota byla rozdělena do dvou částí.

Dopoledne nám svoje myšlenky a příklad ze života předkládal předseda bulharské MCF (naše sesterská organizace) – Rev. Grozdan Stoevski. Ten působil jako důstojník ve spojovacím vojsku v Bulharských ozbrojených silách a po obrácení ke Kristu byl vysvěcen jako hlavní pastor křesťanské církve Nejsvětější Trojice (člen Bulharské evangelické aliance). Záhy nato se stal vedoucím regionálního týmu MMI pro Evropu. K jeho zálibám patří hra na elektrickou kytaru a hlavně jízda na motocyklu chopper (člen Christian Motorcyclist Association).

Odpoledne jsme věnovali hlavně našim dětem a navštívili nedaleký hrad Lukov, který jako zříceninu v sedmdesátých letech minulého století objevilo sdružení Brontosaurus. Několik desítek let patřil hrad jen jim a archeologům a děti tak mohly obdivovat nádherné vyhlídky i tajemné podzemí s interaktivní ukázkou dobývání hradu Matyášem Korvínem v době uherských válek.

Chlapci z Náměště nám připravili také malý koncert a poté se zúčastnili modlitební vzpomínky za naše novodobé veterány. Všech již 29 svící opatřili jmény a po modlitbách za mír a za padlé zemřelé je položili k místnímu památníku veteránům 1. a 2. světové války.

Večer jsme zhlédli v české premiéře film Storm of the Souls o chorvatských veteránech, jejich životě, válce a duchovní cestě. Tito váleční veteráni díky své víře navzdory osobním těžkostem, zraněním nebo ztrátám blízkých našli důvod k životu. Podnětem k natáčení bylo, že nemalé množství válečných veteránů spáchalo sebevraždu.

Setkání bylo zakončeno nedělní bohoslužbou v místním kostele svatého Mikuláše, který byl vystavěn na původních základech svatostánku ze 14. století.

Co dodat? I ty přijeď, víra není podmínkou a místo se mění!

Asociace též vysílá hlavně nové a mladé členy na setkání kadetů v Makedonii, Anglii a do Skalistých hor v USA.

Text a foto: Vladan Vlček

Vyzkoušej svůj **postřeh**

Naleznete čtyři rozdíly na fotografii radiolokátoru kategorie MADR (Mobile Air Defence Radar)?

Definitivně bylo rozhodnuto o nákupu osmi kusů radarů MADR naší armádou. Ty budou zařazeny do výzbroje 26. pluku velení, řízení a průzkumu, jehož hlavním úkolem je zabezpečení nedotknutelnosti vzdušného prostoru České republiky v rámci jednotného integrovaného systému protivzdušné obrany v Evropě (NATINAMDS). Nové radiolokátory nahradí zastaralou lokační techniku sovětské provenience P-37 a výškoměry PRV-17. RL-4AS, které několikanásobně překročily svou životnost.

Jedná se o multifunkční radarový systém izraelské výroby, který je v operačním nasazení v Izraeli jako součást protivzdušné obrany Iron Dome již deset let. Data, která pořizují radary ELTA EL/M-2084, využívají kromě systému Iron Dome také systémy David's Sling a Spyder-MR. Podobnou úlohu budou plnit tyto radary i v Armádě ČR. Jsou schopny monitorovat celkovou vzdušnou situaci ve výškách od 100 do 3 000 metrů. Uplatní se jak v protivzdušné, tak i protiraketové obraně. Kromě letecké a raketové techniky dokážou detekovat dělostřelecké a minometné granáty. Jedná se o jeden z nejvýkonnějších radarů svého druhu, který je prověřen v operačním nasazení v Izraeli, kde se podílí na eliminaci raket odpalovaných Hamásem. Radar je plně kompatibilní se systémy NATO i českými systémy řízení a velení, jako jsou SEKTOR, ARS/ACCS, SAMOC nebo RACCOS. Předběžně by měly být radary dodány do roku 2023. Kromě ozbrojených sil Izraele má tyto radary i kanadská armáda.

Připravil: Vladimír Marek a Michal Voska

Rozdíly: *chybí kabel, zadní vzpěra, klika dveří a znak na kabině*

RECENZE

Válka začne až zítra

Autor: Karel Richter

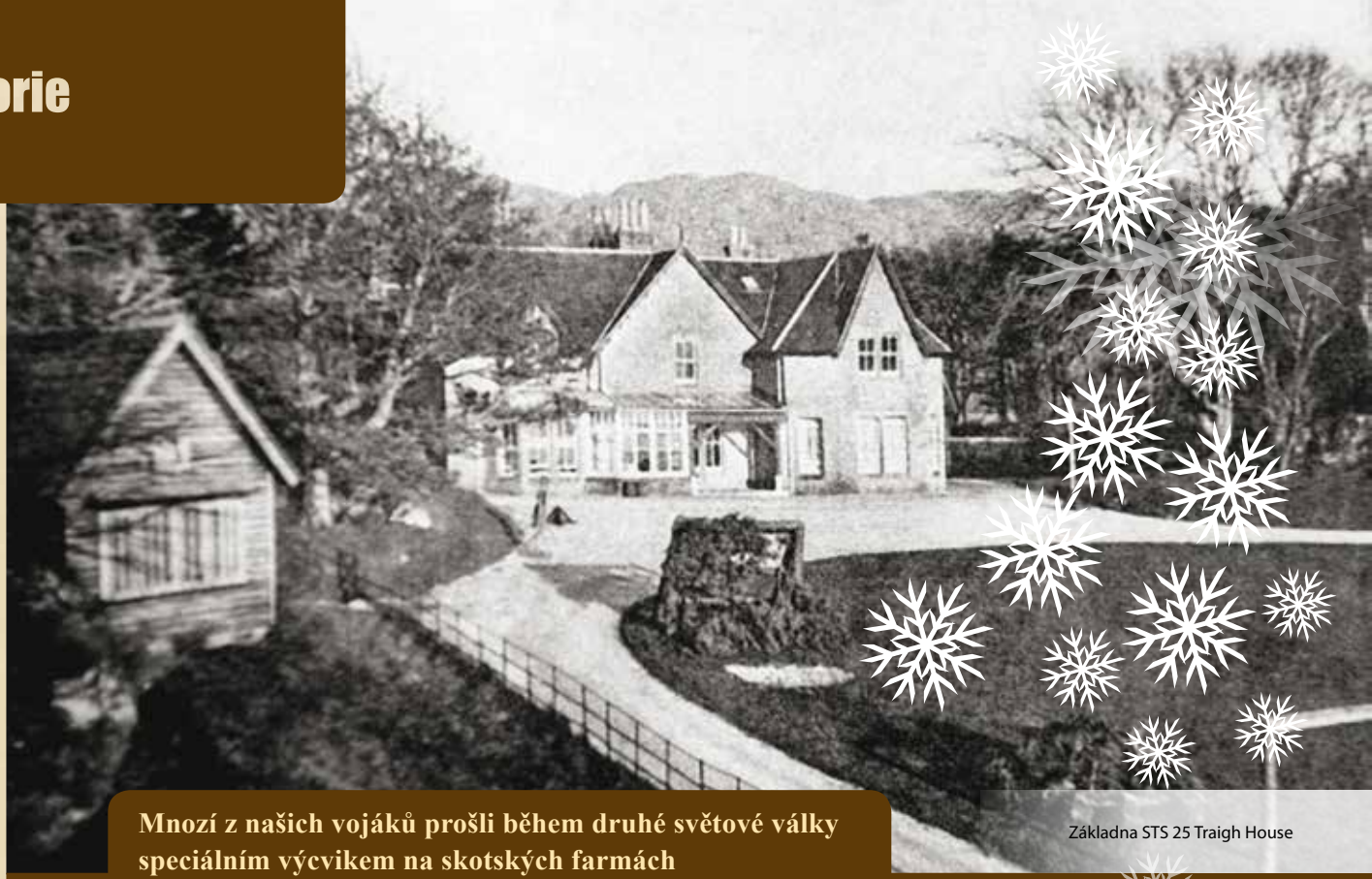
Publikace přináší vyprávění o válečných událostech, které prožil plukovník Jiří Větvička v době druhé světové války v letech 1939 až 1943. Začíná líčením přechodu hranic do Polska, pokračuje vojenskými zážitky v této zemi, pochodem do Sovětského svazu a končí vzpomínkami na Buzuluk, v němž byl v lednu roku 1942 utvořen 1. československý polní prapor.

Plukovník Jiří Větvička byl jedním z tisíců vojáků československé zahraniční armády, kteří se zbraní v ruce prošli nejtěžší frontou druhé světové války.

Zajímavostí této publikace je, že její první vydání v roce 1969 bylo úředním příkazem staženo z knihkupeckých pultů a vyřazeno z politických důvodů z knihoven. Toto nové vydání nejenže není cenzurované, ale přináší i širší rozsah vzpomínek.

Počet stran: 368 stran + 16 stran obrazové přílohy
Vydalo: Naše vojsko, 2019

Text: Vladimír Marek

Základna STS 25 Traigh House

Mnozí z našich vojáků prošli během druhé světové války speciálním výcvikem na skotských farmách

Válečné Vánoce ve Skotsku

Známé latinské rčení Inter arma silent Musae sice tvrdí, že když hovoří zbraně, múzy mlčí, to ale v žádném případě neplatí o vánočních svátcích. Mezi nejznámější válečné Vánoce asi patří ty z konce roku 1914. Tehdy bez jakéhokoli dlouhodobého vyjednávání a posvěcení z nejvyšších míst dočasně platilo na západní frontě tzv. neoficiální příměří.

Seznamování s činností odstřelovače

První světová válka začala v srpnu 1914 a po pěti měsících měli vojáci již všeho plné zuby. Na první svátek vánoční, tedy Boží hod roku 1914, se nedaleko belgického města Ypry začal z německých zákopů ozývat zpěv vánočních koled. Němečtí vojáci následně vyšli ze zákopů a vyzvali Brity, aby se k nim připojili. Skutečně se tak stalo a vojáci obou stran si mezi sebou začali vyměňovat drobné dary. Němci zde proti Britům také odehráli několik fotbalových zápasů.

Slaví se v Mali i Iráku

Zpěvem koled a dalšími tradičními zvyky oslavovali i naši vojáci Vánoce jak během první světové, tak i během druhé světové války. Vánoce slaví rovněž naši novodobí veteráni v zahraničních misích. A to i v tak vzdálených destinacích, jako je Irák, Mali, Sinaj či Afghánistán. Nechybí při nich ani tak tradiční záležitosti, jako jsou obalované kapří řízky, bramborový salát, vánoční stromek a také dárky. Ale podívejme se, jak oslavovali vánoční svátky naši vojáci za druhé světové války během speciálního výcviku ve Skotsku.

Jeden z našich tehdejších instruktorů, v té době nadporučík Anton Petrák, na tuto dobu vzpomínal následujícími slovy. „Začátkem prosince jsem musel odjet do Londýna, abych podal hlášení štábnímu kapitánu Šustrovi o právě skončeném 11. běhu zvláštního výcviku parašutistů v Traigh House ve Skotsku. Současně jsem dostal seznam osob dalšího kurzu, který se měl konat v těch samých objektech od 5. prosince 1942 do 2. ledna 1943. Rozloučili jsme se slovy: ‚Pokud budeš něco potřebovat, ozvi se. Přeji vám hodně příjemné vánoční svátky.' V tom okamžiku jsem si uvědomil, že to budou již čtvrté vánoční svátky strávené daleko od naší vlasti."

Výzdoba připomínala vlast

Již během zpáteční cesty na výcviková zařízení do Skotska přemýšlel nadporučík Petrák nad tím, jak by mohl vánoční čas vojákům co nejvíce zpříjemnit.

Základna Special Training School No. 25 (STS 25) o rozloze dvaceti pěti hektarů se rozkládala v okolí nejhlubšího britského jezera Morar. Její centrum představovalo Traigh House. To bylo větší hospodářské stavení, ve kterém byly před válkou noclehárny pro turisty a lovce jelení zvěře, jež se na okolních hřebenech vyskytovala v hojných počtech. Farma se nacházela zhruba sto padesát metrů od pobřeží v blízkosti místní pobřežní komunikace. Účastníci kurzů vzpomínali, že když bylo moře rozbouřené, přinášel vítr vodu až do pokojů. Do domu se vcházelo prostornou verandou. V přízemí pravého křídla byly učebny. Na levé straně byla jídelna, kuchyně, ubytovna a místnosti pomocného personálu. V patře nad učebnami pak byli ubytováni naši vojáci.

Místnosti, alespoň v rámci možností, připomínaly našim vojákům domov. Vedle portrétu anglického krále Jiřího VI. visela podobizna Edvarda Beneše. Na stěnách byly také obrázky připomínající Československo. Vše pak doplňovaly olejomalby z vojenského prostředí. K dispozici byly i noviny, a to jak britské, tak i československé a několik radiopřijímačů. Pokoje nepříliš dostatečně vytápěly tradiční britské krby.

Podával se krocan

Štědrý den onoho roku 1942 byl běžným pracovním dnem. Začínal obvyklou ranní tělovýchovnou půlhodinkou, která se tradičně protáhla na hodinu. Potom absolventi kurzu až do čtvrté hodiny odpolední pracovali s trhavinami na „demolition ground". Byl mlhavý, zamračený den. Slabě zasněžené vrcholky okolních kopců příliš nepřipomínaly ladovskou zimu. Zimní plášť naši vojáci v té době nenosili, přestože byl na seznamu povinné výstroje.

Britské velení kurzu se ale i přes nepříliš vánoční okolní atmosféru snažilo vytvořit pohodu domova. Připravilo ozdobený vánoční stromek. Večeře byla po předchozí domluvě anglická. Podával se krocan a puding. Nechybělo ale pivo. Vojáci dostali i dárky. Rozdělili se o ně i s Brity. Ze šedesáti šesti balíčků cigaret celou třetinu odevzdali svým kolegům.

K vánočním svátkům, které tráví naši vojáci na zahraničních misích, patří neodmyslitelně mše.

Vánoční příměří z roku 1914

Protiněmecké vtipy na Silvestra

Večeře se za britskou stranu zúčastnili podplukovník Young, major Milla a kapitán Nicholson. Za nás hovořil nadporučík Petrák. Poděkoval za pohostinství Britům a vzpomenul na všechny, kteří čekají na naše vojáky doma. Zároveň vyjádřil odhodlání pokračovat ve společném boji až do vítězného konce. „Přítomný britský velitel nešetřil obdivem nad naším odhodláním a ujistil nás, že mají stejný cíl," vzpomínal na tyto okamžiky Anton Petrák.

Potom si českoslovenští vojáci zazpívali vánoční koledy a některé další naše národní písně. Mezi nimi nechyběly ani Čechy krásné, Čechy mé, Morava, Morava a Trenčianské hodiny smutně bijú. Již v deset hodin byla vyhlášena večerka.

Druhý den dopoledne se konal orientační pochod v okolním kopcovitém terénu s mapou a buzolou. V době války nebylo možné výcvik přerušit. A tak až 27. prosince se naši vojáci dočkali tradiční večeře knedlo, vepřo a zelo. A na Silvestra se podával rum. Ovšem jen v předepsaném lékařském množství. O zábavu se postaral desátník aspirant Čapek, který uměl nejen recitovat a zpívat, ale také hrát na všechno možné. Pak se vyprávěly vtipy na téma zaručené vítězství Německa.

Text: Vladimír Marek, foto: VÚA-VHA

manuál profesionálního vojáka

Rukávové znaky

Na představení hodnostních systémů armád NATO jsme navázali dalším seriálem. V něm se budeme po řadu měsíců zabývat rukávovými znaky útvarů a zařízení nejen AČR, ale celého resortu.

Agentura personalistiky AČR

Je řídícím, odborným, metodickým a výkonným orgánem náčelníka Generálního štábu AČR k realizaci komplexu úkolů personalistiky a humanitní služby v ozbrojených silách České republiky. A to zejména v oblastech plánování potřeb a výstavby lidských zdrojů, doplňování personálem, řízení procesu služebních kariér vojáků, hodnocení profesních kvalit a vzdělávání.

Velitelství kybernetických sil a informačních operací

Kybernetické síly a informační operace přispívají k bezpečnosti a obraně České republiky v kybernetickém prostoru a informačním prostředí. Působí nezávisle, společně nebo v součinnosti s pozemními, vzdušnými a speciálním silami. Na taktické úrovni monitorují, plánují a řídí operace v kybernetickém prostoru a v informačním prostředí, včetně podpory strategické komunikace AČR. Zahrnují schopnosti ochrany vlastních částí kybernetického prostoru, informačních operací, informačních operací v kybernetickém prostoru, psychologických operací a civilně vojenské spolupráce.

Velitelství teritoria

Je taktickým organizačním útvarem, v míru v přímé podřízenosti náčelníka Generálního štábu AČR, za stavu ohrožení státu (SOS) a válečného stavu (VS) v podřízenosti velitele Velitelství pro operace. Odpovídá za odborné a metodické řízení krajských vojenských velitelství v oblasti aktivní zálohy při povolávání vojáků k přípravě, na vojenská cvičení a operační nasazení včetně jejich materiálního vybavení. Koordinuje procesy související s výstavbou AZ v podřízenosti krajských vojenských velitelství.

Odbor operační psychologie

Je součástí Agentury zdravotnictví. Poskytuje psychologický servis ve prospěch Armády České republiky. Zabývá se výzkumem, výcvikem a vzděláváním v armádě v oblasti psychologické služby. Má na starosti krizovou intervenci a poradenství. Zaměřuje se na přípravu lidí do zahraničních operací, pracuje s nimi i po jejich návratu. V poslední době je jedním z jeho hlavních úkolů příprava velitelského sboru.

Odbor státního dozoru MO

Je odborným orgánem Ministerstva obrany, který zabezpečuje výkon státního odborného dozoru nad bezpečností a ochranou zdraví při výkonu vojenské činné služby, dále výkon státní kontroly v oblasti energetiky, výkon kontrolní a správní činnosti na úseku územního plánování a stavebního řádu a výkon zvláštního požárního dozoru. Dále má na starosti řízení a koordinaci bezpečnosti a ochrany zdraví při práci občanských zaměstnanců, poradenskou činnost a technickou pomoc ve výše uvedených oblastech a výkon inspekce práce, prověřování odborné způsobilosti fyzických osob k zajišťování úkolů v prevenci rizik v oblasti BOZP. Vydává jim také osvědčení.

Připravil: Vladimír Marek

I s ohledem na současné roční období zařazujeme dotaz týkající se péče o nemocné dítě. Dotazy na toto téma řešíme na portálu poměrně často. Jeden z často se opakujících otiskujeme.

Dotaz:
Dobrý den. Mám syna, kterému je 10 let a žije se mnou ve společné domácnosti. Pokud syn onemocní a jeho zdravotní stav vyžaduje, na základě rozhodnutí ošetřujícího lékaře, ošetřování jinou osobou a nemocného není možné nebo vhodné umístit v nemocnici, mám nárok na služební volno – OČR? Pokud byl syn mladší 10 let, tak jsem měl nárok na služební volno z důvodu ošetřování nemocného dítěte do 10 let. Chápu to tedy dobře, že pokud je dítě starší 10 let, tak tento nárok na jeho ošetřování již nemám? Nebo se dítě po dosažení věku 10 let nebere už jako dítě, ale jako člen rodiny, který se mnou žije v domácnosti?

Odpověď:
Je to tak, jak uvádíte v závěrečné otázce vašeho dotazu. Na dítě ve věku 10 let a starší je nahlíženo jako na jiného nemocného člena rodiny, u něhož se však již **vyžaduje, aby žil s vojákem ve společné domácnosti.**

Ve vámi uváděném případě se tedy na základě doporučení lékaře poskytne **vojákovi služební volno po dobu prvních 7** po sobě jdoucích kalendářních dnů, trvá-li po tuto dobu potřeba ošetřování nebo péče podle **přílohy č. 2 bod 4. písmeno c)** vyhlášky č. 263/1999 Sb. Tou se stanoví důvody pro poskytování služebního volna vojákům z povolání pro překážky ve službě a rozsah služebního volna, ve znění pozdějších předpisů.

Jen pro doplnění upozorňujeme, že v témže případě ošetřování nebo péče se služební volno poskytne jen jednou a jen jedné z oprávněných osob. Osamělému vojákovi, který má v trvalé péči alespoň jedno dítě **ve věku do skončení povinné školní docházky**, se poskytne služební volno po dobu prvních 13 po sobě jdoucích kalendářních dnů, trvá-li po tuto dobu potřeba ošetřování nebo péče.

Redakce IKP

V příštím čísle se podíváme na další zajímavosti z provozu portálu

Ředitel Agentury služeb Praha organizuje výběr kandidátů na obsazení služebních míst – kuchař.

Nabízíme:
- Prestižní služební zařazení v hodnostech poddůstojnického sboru
- Zvyšování odborných a profesních znalostí
- Prostor pro kariérní růst a sebevzdělávání

Požadujeme:
- VZP s minimálně 2 roky praxe u útvaru
- Profesionální vystupování na veřejnosti
- Časovou flexibilitu
- Základní znalost práce na PC
- Základní znalost alespoň 1 cizího jazyka výhodou
- Bezpečnostní prověrka min „V“

Nabídky uchazečů se zasláním strukturovaného životopisu (včetně kontaktních čísel a emailu, příp. fotografie) zasílejte na adresu:

Personalistka Bc. Šumpelová Zdena,
Generála Píky 1, 161 00 Praha 6,
VZ 5810 – ŠIS – ŠIS AČR,
Šumpelovaz@army.cz,
tel: 216 964, 702 008 065

Bližší informace pracovník štábu VZ 5810 Praha: nrtm. Jakub Kulštejn — 702 003 741, Kulštejn Jakub — ŠIS AČR
Služební místa nepodléhají výběru osob dle směrnice NGŠ AČR č. j. 430-1/2015-2230 ze dne 30. 6. 2015

areport

Vydává MO ČR
Odbor komunikace
Tychonova 1, 160 01 Praha 6
IČO 60162694
www.army.cz

Redakce
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
Telefony: 973 215 542
Fax: 973 215 933
E-mail: areport@centrum.cz

Šéfredaktor: Vladimír Marek

Grafická úprava: Milan Syrový

Jazyková korektura: Tomáš Xaver, Kamil Novák

V jednotkách ozbrojených sil rozšiřuje
VHÚ Praha – produkční oddělení
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
Oľga Endlová, tel. 973 215 563

Tisk: Czech Print Center, a. s.

Číslo indexu: 45 011
ISSN 1211-801X
Evidenční číslo: MK ČR E 5254

Uzávěrka čísla: 20. 11. 2019
Toto číslo vyšlo dne: 9. 12. 2019

Foto na titulní straně: Michal Voska

kontakty do redakce

Vladimír Marek (šéfredaktor)
telefon: 973 215 648
mobil: 724 033 410
e-mail: v.mare@post.cz

Jana Deckerová (redaktorka)
telefon: 973 215 549
mobil: 606 604 733
e-mail: jana.deckerova@email.cz

Michal Voska (redaktor)
telefon: 973 215 868
mobil: 724 850 598
e-mail: voska.m@seznam.cz

Milan Syrový (grafik)
telefon: 973 215 558
e-mail: grafika.syrovy@gmail.com

Součástí výjezdního zasedání Odboru komunikace, které se uskutečnilo ve dnech 28. a 29. listopadu 2019, byl i turnaj v bowlingu. Vítězem se stal Petr Toman, druhé místo obsadil Jan Pejšek a třetí skončil Michal Abrhám.

Od smrti příslušníka 311. čs. bombardovací perutě Františka Veitla uplynulo sedmdesát pět let

Obr s duší dítěte

Na letošní říjen připadlo již 75. výročí smrti pplk. Františka Veitla. Československého zahraničního vojáka za 2. světové války, příslušníka Royal Air Force, který bojoval na pozici zadního palubního střelce u slavné 311. čs. bombardovací perutě. Ne náhodou udělil tomuto druhoválečnému odbojáři, kterého označovali někteří jeho kolegové za obra s duší dítěte, ministr obrany Lubomír Metnar při příležitosti letošního Dne válečných veteránů Záslužný kříž MO ČR.

O jak nevšední a z mnoha pohledů zajímavou a dodnes velice příkladnou osobnost se v případě pplk. Františka Veitla jednalo, si připomeneme v následujících řádcích. Mezi svými druhy nevynikal jen svou tělesnou výškou 198 cm (nejvyšší voják našich zahraničních jednotek), díky níž byl mimo jiné ozdobou osobní stráže samotného prezidenta Edvarda Beneše, ale především svými povahovými a charakterovými vlastnostmi a nezdolnou vůlí postavit se zlu se zbraní v ruce.

František Josef Veitl se narodil v Praze-Nuslích dne 26. srpna 1903. Vychodil pět tříd obecné školy a čtyři třídy české občanské školy chlapecké v Plzni. Po vzniku Československé republiky se fyzicky zdatný mladík, který byl zvláště dobrým plavcem a rohovníkem, živil například jako číšník. Jezdil na kole, na koni a získal oprávnění k řízení automobilu. Hovořil německy, francouzsky a rusky. Během vojenské základní služby dosáhl hodnosti četaře. Po jejím skončení si zvolil četnickou kariéru.

Po vzniku protektorátu v roce 1939 se stejně jako mnozí jiní naši vlastenci rozhodl pro boj proti okupantům v zahraničí. V srpnu 1939 odešel přes Těšín a Krakov do Malých Bronowic. Po napadení Polska byl 2. 9. 1939 zařazen v hodnosti četaře do vzniklé čs. legie. Již dne 10. 9. 1939 došlo v městě Lublin k bombardování 180 členů transportu čs. legionářů německým letectvem, během kterého byl František Veitl zraněn střepinou granátu v obličeji. V poslední zářijové dekádě se Veitlova skupina ocitla v Rumunsku v internačním táboře.

Později byl František Veitl ve francouzském Agde zařazen k pomocné rotě 1. čs. pěšího pluku. V listopadu 1939 byl však odvelen do Paříže, odkud jeho další cesta se zvláštním posláním směřovala za prezidentem Benešem do Anglie. Do budoucna se s ním totiž počítalo jako s prezidentovým osobním strážcem. Oficiálně byl začleněn do útvaru MNO a počátkem února 1941 se stal prezidentovým osobním strážcem. V srpnu 1942 absolvoval v Londýně kurz vojenské policie a 1. 2. 1943 byl povýšen do hodnosti štábního praporčíka. Jeho činnost však postrádala přímé bojové

nasazení proti nepříteli. To mu bylo umožněno až po přímluvě samotného prezidenta Beneše v dubnu 1943 přeřazením k letectvu.

Po přeškolení na palubního střelce se stal zadním střelcem a radiotelegrafistou na čtyřmotorových letounech Liberator u 311. čs. bombardovací perutě. Jeho nejznámější úspěšnou akcí proti německým ponorkám z letecké základny v severním Skotsku byla patrola 27. 12. 1943, kdy v sestavě posádky Liberatoru pod velením kapitána Oldřicha Doležala pomohl kulometnou střelbou z palubních zbraní k vyřazení těžce vyzbrojené německé nákladní lodi Alsterufer. Ta vezla z Japonska do okupované Francie 344 tun pro říši nedostatkového wolframu.

Loď Alsterufer byla objevena naším Liberatorem kolem 16:00 hodin průrvou v mračnech. Kapitán Doležal nalezl výhodnou pozici k útoku, navedl letoun do strmého klesání a osádka zahájila palbu na nepřátelskou loď. Námořníci odpovídali hustou palbou velkorážními kulomety i raketovými střelami s lany na padácích, které nesly miny. Liberator shodil na loď i dvě pumy o váze 500 liber. Zasáhl zadní palubu a následný mohutný výbuch dokázal nadzvednout útočící letadlo z výšky 200 metrů až na 400 metrů. Bleskový útok na loď Alsterufer měl pro ni zničující účinky, paluba lodi byla proražena a výbuchy zdevastovaly i vnitřek. Palba z lodi poškodila letounu jeden z motorů. Za svůj hrdinský čin se stala posádka bombardéru ihned populární. Velitel O. Doležal a střelec-bombometčík Zdeněk Hanuš byli pozváni i do rozhlasového vysílání BBC. Samotný František Veitl byl vyznamenán Čs. válečným křížem 1939. Následně mu byla udělena Čs. vojenská pamětní medaile za rok 1943 a po kurzu pro vedoucí střelců obdržel Čs. voj. medaili za zásluhy II. stupně.

V době tohoto nejslavnějšího útoku zbývalo do Veitlovy smrti něco málo přes devět měsíců.

Onoho osudného dne 3. října 1944 zaskočil do nebezpečné akce protiponorkového průzkumu František Veitl za jednoho ze svých kamarádů, pozvaného shodou okolností na návštěvu do jedné anglické rodiny.

Odstartovali z vojenského letiště Tain v severním Skotsku. Jejich letoun z 311. čs. bombardovací perutě RAF letěl po plánované trase nad neklidným mořem až přibližně do vzdálenosti sedmdesáti mil od norského pobřeží. Po klidové fázi letu však následovala náhlá pohroma. Naposledy se František Veitl ozval v 15:29 hodin signálem /O-A/, což představovalo v otevřené řeči naléhavé hlášení: „Jsem napaden nepřátelským letounem!" Poté se zcela odmlčel. Přímými svědky tragických posledních okamžiků napadeného britského letounu s Čechoslováky na palubě se shodou okolností stali muži z dalšího letounu RAF, nacházejícího se v kritických okamžicích v nedalekém vzdušném prostoru. Druhý Liberator od 547. peruti hlásil současně operačnímu středisku v zaznamenaném čase 15:24 hod., že právě zahlédl jistý letoun v plamenech, kterak se řítí do moře zhruba ve vzdálenosti 100 km od norského jihozápadního pobřeží poblíž Stavangeru.

Nr.....1809.....

LEGITYMACJA.

Konsulat potwierdza, iż

p. Veitl František

z. Plzeň

jest w ewidencji Konsulatu Czechosłowackiego w Krakowie, jako emigrant z Czechosłowacji.

Podpis posiadacza leg. [illegible]

Kraków, dnia ...4/4.....1939.

Naše vojenská historiografie objasnila toto nešťastné střetnutí našich letců s příslušníky hitlerovské Luftwaffe o mnoho let později. Vyšlo najevo, že došlo k přímému sestřelu letounu RAF, který napadl rychlejší těžký německý dvoumotorový stíhací letoun Messerschmitt Bf 110G-2 od jednotky 10/YG 26 (jinde je uvedena součást pod označením IV./ZG 26 Horst Wessel). Tento poznatek se opírá hlavně o svědectví z druhé strany, konkrétně vylíčené nepřátelským radistou – střelcem jménem Helmut Quellmalz z útočícího Messerschmittu. Ten řekl, že „B-24 Liberator letěl ve stejné třísetpadesátimetrové výšce jako my s pilotem Lt. Peterem Bäthgem. Byl to lovec ponorek. Vypálili jsme proto ihned z palubních kanonů do trupu B-24, který se rozpadl na dvě části. Záď s kormidly se ve vývrtce zřítila do moře. Přední část se všemi čtyřmi běžícími motory letěla dál a strmě se vzepjala. Z otevřeného trupu letadla se přitom sypaly hlubinné nálože i členové osádky. Torzo letadla se pak zřítilo do moře."

Z uvedeného vyplývá, že se Čechoslovákům nestačily otevřít v tak malé výšce ani padáky. Vše proběhlo ve značné rychlosti, za všemi z Liberatoru se zavřela mořská hladina. Střelec František Veitl se v odlomené zadní části letounu zřítil do moře jako první. Je otázkou, zda se právě jemu mohlo podařit při střetnutí zasáhnout palubním kulometem německého pilota do jeho pravé ruky. Toto poranění si poručík Peter Bäthge totiž z leteckého souboje odnesl. Nicméně tentokrát se stal německý stíhač jasným vítězem a rotný František Veitl se svými druhy byl nadále veden na své základně jako nezvěstný. Jeho jméno bylo po válce s ostatními padlými československými letci uvedeno na panelu 223 památníku v Runnymede u Windsoru v hrabství Surrey. V současnosti nese jméno Františka Veitla jedna z hlavních ulic v Nýrsku a můžeme ho najít i na pomníku s názvem Okřídlený lev v Praze na Klárově poblíž sídla vlády ČR a také na památníku ve Vizovicích na Moravě, rodišti ppor. Jaroslava Haly, velitele Liberatoru sestřeleného 3. 10. 1944.

Text: Luboš Krajíček, foto: Národní archiv

I TY MŮŽEŠ DÁT ŠANCI!

ARMÁDA DÁVÁ NADĚJI

V naší zemi onemocní každoročně stovky lidí včetně malých dětí chorobami krvetvorby. Poslední nadějí pro těžce nemocné jsou dobrovolníci, kteří jsou ochotni darovat krvetvorné buňky. Armáda České republiky, Ústřední vojenská nemocnice – Vojenská fakultní nemocnice Praha, Nadace pro transplantace kostní dřeně a Český národní registr dárců dřeně proto spustily projekt Armáda dává naději.

- Je ti 18-35 let?
- Jsi zdravý, bez závažných onemocnění v minulosti?
- Máš váhu nad 50 kg?
- Jsi ochotný překonat určité nepohodlí a ztrátu času v zájmu záchrany života druhého člověka?

POKUD ANO, PŘIDEJ SE K NÁM!

Přijď se zapsat do Českého národního registru dárců dřeně a daruj šanci na život! Víc potenciálních dárců v našem registru znamená větší naději pro těžce nemocné pacienty.
Vstoupit do registru jde po celé České republice. Kam to máš nejblíž, zjistíš na www.kostnidren.cz. Cílem projektu je najít co nejvíce potenciálních dárců z řad armády i široké veřejnosti.

ÚVN
ÚSTŘEDNÍ VOJENSKÁ NEMOCNICE
Vojenská fakultní nemocnice
Praha

Český národní registr dárců dřeně

Nadace pro transplantace kostní dřeně

#THANK YOU! DONOR | www.kostnidren.cz